Ն 339 1886 ՑՈՒԼԻՍ 13—14 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ 1303 ՇԷՎՎԱԼ 24 Իք ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

40 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷՒ ՇԱՐՔԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ԱՏՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՕԹԱՄԱՆ	200 ղռ.	105 ղռ.	55 ղռ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	—

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՆԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Իլնճի, 2նճի վէ 3ընճի սահիֆէ ղռ. 6
4ընճի սահիֆէ . . . . . » 5
Մէվատը նաֆիայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր:

Խապէրխանէսի, Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր: Քեաֆֆէի մէվատտա հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆա միւրաճաաթ օլունա:

ԿԻՐՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Սօֆիատան ալընան խուսուսի խապէրլէրէ կէօրէ, Պուլկարիսթան մէճլիսը ումումիսի կէչէն ճումաա կիւնիւ գաբանմըշ տըր։

* *

Պուլկարիսթան գօմիսէրի կատապան էֆէնտինին Տըրասատէթէ ճէլպի Շարգի Րումէլի Նիզամնամէսի տախիլիհինին թաատիլինէ մէմուր օլան Սահակ Ապրօ էֆէնտի վէ Մանճոն բաշը հագգարաթընտա վէրիլէճէք Թարիհաթ հագգընտա պագը իշգաճաթ Թալէպինէ միւպթէնի օլտըղը մէսմու տըր։

* *

Սօֆիատան 9/21 յուլիս Թարիխլիէ պիր վէճհէ աթի խաղըլմըշ տըր։

Պուլկար մէճլիսը Մէպուսանընըն (Սօպրանիէ) տիւնքի իճթիմաը դաչէթ Թէլաշլը վէ կիւրիւլթիւլի օլուպ, պունըն սէպէպի՝ Րուսճուգ-Վարնա տէմիր եօլ խաթթընըն միւպայէասը մատտէսի օլմուշ տըր։

Ալիյէ Նէզարէթի մէմուրիյէթինտէն իսթիֆասը բրէնս Թարաֆընտան գապուլ օլընմըշ օլան տալիյէ Նազըրը սապըգ Մ. Բատօսլավօֆ՝ Մ. Գարավէլօֆտան սօնրա իկրատը մէգալ իչիւն իսթիֆասը մէճպուրիյէթ իտէրէք, միւպայէսի մէզգիւրէ լայիհասը ալէյհինտէ սէօյլէմիշ պաշլայընճա, րէիսը վիւքէլա Մ. Գարավէլօֆ՝ մէճլիսը վիւքէլատա իքէն գապուլ իթմիշ օլտըղը պիր լայիհայա չիմտի Նասըլ օլուպ տա մուղայէհէթ իթտիկինի տալիյէ Նազըրը սապըգը մուամիլէյէն Մ. Բատօսլավօֆա սուալ իթմիշ տիր։

Պունըն իւզէրինէ Մ. Բատօսլավօֆ՝ մասքէյի եւզիլէնտէն Նիհայէթ աչըղը չըգարըբ «Պու լայիհա պէնիմ օլմայըպ սէնին էսէրըն օլտըղը իչիւն մուգավէմէթ իտիյօրըմ» Թապիրի իլէ ճէվապ վէրմիշ օլմաղլա, պու վագաա իւզէրինէ րէիսը վիւքէլա՝ Մ. Բատօսլավօֆըն էքէյինէ չայանը Թագպիհ օլան հարէքէթինի միւսպիթ էվրագը րէսմիյէյի մէպուսանա Թէպլիղ իթմէք իչիւն, ալէնի օլան իճթիմաըն իճթիմաը խաֆիյէ Թէպտիլ օլընմասընը Թալէպ իթմիշ տիր։

Ուզուն վէ չէտին պիր միւպահասատան սօնրա, Ջանգօֆ Թարաֆկիրանընըն մուգավէմէթը չէտիտէսինէ բաղմէն Մ. Գարավէլօֆըն Թէքլիֆի գապուլ օլունմըշ, վէ պինապէրին էհալինին մէճլիս սալօնընտան տիշարը չըգմասը քէմալը իհթիրամ ու Նէզաքէթլէ էհալիյէ Թէմթար օլընմըշ օլմաղլա, պու խուսուս ուտուսի պիր խօշնուտսըզլըղը մուճիպ օլմուշ տըր։

Օ զէման մուխալիֆ Թրգատէն պագը ագալար՝ էհալի իլէ պիրլէշիպ, անը բաթըրտըը Նիւմայիշլէր իճրա իթմէյէ գանտըրմըշ օլտըգլարընտան, պու հալ անիտէ վագը օլմուշ, վէ պագը հաշարիլէր՝ բաթըրտը վէ կիւրիւլթի իթմէյէ պաշլայըպ, տայիրէնին տէ ճէպրէն մէճլիս սալօնընա սօգմագա չալըշմըշլար, վէ Պուլկար վաթանպէրվէրլէրին չալըշգանլըղընտան Մէճլիսը Մէպուսանըն պէօյլէ միւհիմ պիր մէսէլէյի միւզաքէրէ իթմէյէ հագգը օլմատըղընը պաղըրարագ սէօյլէմիշլէր տիր։

Էհալի՝ պու գըզգընլըղըն գանտըրըլմալարընա գաբըլարագ, պիր լօճա գալըբընը զօրլա մէճլիստէն իչէրի իւրիւշմիշ իթմիշ օլտըղլարընտան, հէյէթը մէճլիս՝ պու գարկաշալըգտան էնտիշէնտէ օլմուշ վէ հէր նէ գատար տէրհալ ժանտարմա չաղըրըլմըշ իսէ տէ, օ տախի իատէի ասայիշէ մուվաֆֆագ օլամամըշ տըր։ Պունըն իւզէրինէ պիր պէօլիւք բիյատէ սաքէրի ճէլպ օլունուպ, պու սայէտէ կիւճ հալ իլէ իատէի ասայիշ օլընապիլմիշ տիր։

Նիւմայիշճիլէրին էն գըզգընլարընտան պիրի օլան Վուլգօֆ նամ չախս՝ պալատէ դիքբ օլընան գարուլը զըրթըգտան սօնրա, քէնտիսինէ տէֆ օլընմասընը էմր իտէն րէիսը վիւքէլայա հագարէթամիզ սէօզլէր տախի սէօյլէմիշ վէ հաթթա րիվայէթէ կէօրէ, գըրտըղը գաբունըն պիր բարչասընը տա մէպուսանըն գաֆասընա ֆըրլաթմըշ տըր։

Րուսճուգ—Վարնա խաթթընըն միւպայէասընա տաիր օլան գանունըն լայիհասը՝ Մէճլիսը Մէպուսանըն մալիյէ գօմիսիօնընա հէվալէ իտիլմիշ օլմաղլա, մէսէլէ հալլ օլընմըշ սայըլապիլիր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ ՀԷՅԷԹԸ ՎԻՒՔԷԼԱՍԸ

Տիւն վիւրուտ իտէն խուսուսի պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Ինկիլթէրրա հէյէթը վիւքէլասը հէնիւզ Թէչէքքիւլ իթմէմիշ իսէ տէ, լօրտ Սալիզպէրի իլէ, ախիրէն Մ. Կլատսթօնըն իրլանտա բօլիթիգասընը պէյէնմէյիպ սէրպէսթի ֆրգասընտան այըրըլան վէ իթթիհատճըլար նամընը ալան ֆըրգա պէյնինտէ միւզաքէրաթ տէվամ իթմէքտէ իմիշ։

Հէյէթը վիւքէլայի ճէտիտէ՝ լօրտ Սալիզպէրինին խաղթը րիյասէթինտէ Թէչէքքիւլ իտէճէք իսէ տէ, խարիճիյէ Նէզարէթի՝ իթթիհատճըլար ֆըրգասը միւթէհայյիզանընտան պիրիսինէ, վէ րիվայէթէ կէօրէ պունտան ագդէմ մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան Մ. Կօշէնէ հէվալէ օլընաճագմըշ։

Ֆրգաի մէզգիւրէ միւթէհայյիզանընտան լօրտ Հարթինկթըն իլէ Սըր Ջէմպէրլէյն տախի հէյէթը ճէտիտէի վիւքէլայա տախիլ օլաճագլար տըր։

Եանեա գըթասընտա էսասը պիր Թէնսիգայէ աչքէրիյէ իճրասը իլէ մէչկուր օլան Արնավուտլըգտան հինտը հանէթտէ 80000 քիշիլիք պիր գուվվէի աչքէրիյէնին ճէմի հագգընտա պագը Թասավվուրաթը ալիյէ մէվճուտ օլտըղընը, վէ Արնավուտլարտան րէտիֆ, իճթիյաթ, մուսթահֆըզ վէ կէօնիւլլիւ Թապուրլարընըն Թէնսիգ ու Թանզիմը աչվայինտէն սօնրա հուտուտը Օսմանիյէնին հէր տարաֆը Թէճավիւզաթտան էմին վէ տէվլէթին տախի պուրալարա ասքէր սէվգի լիւզումընտան վարէսթէ օլաճաղը՝ կէչէն ճումաա կիւնքի Նիւսախէմիզտէ խաղըլմըշ իտի։

Մէսմուաթա կէօրէ, իշպու Թասավվուրը Արնավուտլըգտա աչքէր Թաճրիրի իչիւն Նէ ուսուլ իթթիխազ օլընմասը լազըմ կէլէճէկինի Թային իթմէք իչիւն պիր գօմիսիօն Թէչէքքիւլի զըմնընտա իրատէի Սէնիյէ սատըր իթմիշ, վէ Եանեա գօմանտանը Ահմէթ Էյյուպ բաշա հագըէթլէրի՝ իշպու գօմիսիօնա րէիս Նասպ ու Թային պույուրըլմըշ տըր։

—

Թօբխանէի ամիրէտէ միւճէտտէտէն վէ միւքէմմէլէն Մարթինի Հանրի Թիւֆէնքլէրի իմալ օլընմագտա պուլընմըշ տըր։

—

Րուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆ տիւն Պապը Ալիյէ կիտիպ, Ջօր հագըէթլէրի Թարաֆընտան համիլ օլտըղը նամէի մախսուսը զաթը Շահանէյէ Թագտիմ իթմէք իւզրէ պու կիւնլէրտէ հուզուրը Թաճտարիյէ գապուլ օլընմագ արզուսընտա պուլընտըղընը Խարիճիյէ Նազըրը Սայիտ բաշա հագըէթլէրինէ պիլտիրմիշտիր։

—

Ինկիլթէրրատա եէնի հէյէթը վիւքէլա Թէչէքքիւլ իթթիքտէն սօնրա, Պուզէրճ սէֆիրի օլուպ պիր միւտտէթ մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ Տէրսաատէթտէ կէօնտէրիլէճէք, սէֆիր Սըր Էտվար Թօրընթօնըն միւրուրինէ տէկին Տէրսաատէթ սէֆարէթի ումուրընը իտարէ իթմիշ վէ գօնֆէրանստա Ինկիլթէրրա տէվլէթինէ վէքեալէթ էյլէմիշ օլան Սըր Ուիլեամ Ուայթըն մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ եինէ Տէրսաատէթէ իզամ գըլընաճաղը մէրվի տիր։

Միւշարէլէյհէ իհալէ գըլընաճագ մէմուրիյէթ նէ մագսատա միւպթէնի օլտըղը հէնիւզ գաթիէն պիլինէմէյօր իսէ տէ, ախիրէն Րուսիանըն իթթիխազ իթմիշ օլտուղը մէսլէքէ գարշը Ինկիլթէրրանըն իթթիխազը լազըմ կէլէն Թէտափիրէ միւնասէպէթի օլմասը մագնուն տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Լօնտրա 24 յուլիս

Թայմզ կազէթասը՝ Թէչէքքիւլ իտէճէք օլան եէնի հէյէթը վիւքէլատան պաշգա իթթիֆագը սըրատա. Լօրտ Սալիզպէրինին պաշ վէքիալէթի տէրէօհտէ իտուպ, խարիճիյէ Նէզարէթինին ախէրէ իհալէ օլընաճաղընը պէյան իտիյօր։

Սըր Տրըմօնտ Ուօլֆըն Մըսըրտան ճէլպ իլէ Հինտիսթանտա Մատրաս վալիլիկինէ Նասպ օլունաճաղը խապէրի Թէէյյուն օլունույօր։

Նիս 23 յուլիս

Գրալըն Նութգընա ճէվապ Նամէ Թանզիմի իչիւն Սգուբչինա Թարաֆընտան ինթիխապ օլունան գօմիսիօնըն աղաարը քեամիլէն Թէրագգըբէրվէրան եանի վիւքէլայի հագըրէ Թարաֆտարանը տըրլար։

Գումմէի աչքէրիյէ ճէմ վէ Թէհայյիւսի հագգընտա տէվէրան իթմիշ օլան չայիաթ գըրիլիյէն պի ասըլ ու էսաս տըր։

Իսքէնտէրիյէ 23 յուլիս

Նուպար բաշա Ֆրանսայա միւթէվէճճիհէն պու կիւն վաբօրա պինմիշ տիր։

Լօնտրա 24 յուլիս

Մըսըր գօմիսէրի Սըր Տրըմօնտ Ուօլֆըն Հինտիսթանտա Մատրաս էյալէթի վալիլիկինէ Նասպ օլընմագ իւզրէ Ինկիլթէրրայա ճէլպ օլունաճաղը Թէէյյուն իտէն պէյան օլունույօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնքի կիւն պէրվիւթտան Պապը Ալիյէ իրիչտտա իտէն մէճլիսը խասսը վիւքէլատա եինէ ուժուրը մալիյէյէ տաիր միւզաքէրաթ ճէրէյան իթմիշ, պիր արալըգ խաղինէի մալիյէ մէսարիֆաթ միւհասէպէճիսի Նէձմէտտին էֆ. հագըէթլէրի՝ լազըմ կէլէն տէֆթէրլէրէ իլէ մէճլիսը մէզքիւրէ քիթէրէք պիր միւտտէթ հագըրը պուլընմըշ լար տըր։

—Խաղինէի խասսայի Շահանէ Նազըրը Գազազեան Ցակօբ բաշա հագըէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Սատրազամ վէ Խարիճիյէ Նազըրը բաշալար հագըէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Հինտիսթանտա Պօմպայ չէհրինտէ Նէչըր օլունան Նէ-Խուզ Իւ-Ալուղ Նամ Արապճա կազէթանըն մէմալիքը Շահանէյէ տուխուլը հիւքիւմէթը Սէնիյէ ճանիպինտէն Թահթը մէմնուիյէթէ ալընմըշ տըր։

—Բիյատէ աչաքիրի մուալլիմի օլան Ալէմտանրալը Գամրաշունէր բաշա հագըէթլէրի՝ 15 կիւնէ գատար ուզուն պիր միւտտէթ իչիւն մէէզունէն մէմլէքէթի ճանիպինէ կիտէճէք տիր։

—Տիւն կէճէ սաաթ 6 պուչուգ րատտէլէրինտէ Պէյօղլունտա Զուգուր Չէշմէտէ Սիրքէճի Մէճճիտտէ Բրբուսիա խասթախանէսի գարշըսընտա պիր Րում ֆամիլեանըն միւսթէճիրէն իգամէթ իթտիկի քեարկիր խանէտէն աթէշ զուհուր իտուպ, եանըղը մէզքիւր խանէ միւհթէրէգ օլմուշ տըր։

Մէսմուաթա կէօրէ, խանէի մէզքիւրըն էշխասը սիֆուրթասը օլուպ, խանէ խալըգը կիւնտիւզ Պէօյիւք Ատայա կիտէրէք կէճէ ավտէթ իթմէմիշլէր իմիշ։

—Կէչէն ճումաա կիւնիւ սաաքըրը Պահրիյէ զըրահֆէթէնտէ 10 գատար Լազ՝ Բէրչէմպէ բազարընտա պիր մէյխանէտէ իչրէթ իթմէքտէ իքէն, պիր արա իշլէրինտէն պիրի՝ համամճը Հիւսէյին պէյ նամընտա պիր տէլիգանլը իլէ մուշաբաղայա պաշլայըպ, պիրագ սօնրա Լազլարըն ճիւմլէսի պիրտէն գամալարը չէքիպ մէրգումըն իւզէրինէ հիւճում իթտիքլէրինտէն, Հիւսէյին պէյ րէվօլվէր իլէ միւտաֆաա իտէրէք իչլէրինտէն Զինի եարալամըշ իսէ տէ, Լազլար քէնտիսինի տախի պաշընտան եէլէրինտէն վէ գարընտան ֆէնա հալտէ եարալամըշլար տըր. Պատէհու Լազլար էլլէրինտէ գամալար օլտըղու հալտէ սօգագտա չէքիպ պիր տէ րէվօլվէր պօշալթըգլարընտան, պիր գարկաշալըգ տըր գուհուրա կէլիպ հէր քէս տիւքքեանընը գաբամայա պաշլամըշ տըր։

Պու արա Լազլար՝ տիւքէր պիր մէյխանէյէ տախի կիրիպ, մէյխանէնին աստամլարընը գաչըրտըգտան սօնրա, աչչէ չէքմէճէլէրինի գըրմըշլար վէ պուլտըգլարը բարայը ղասպ իլէ տիշարը չըգըպ, եօլտա րասթ կէլտիկլէրի պիր պէրպէրին սաաթընը վէ բարալարընը տախի ճէպրէն ալմըշլար, վէ կէօրտիւքլէրի չէտիտ մուխալէֆէթէ մէպնի մէրգում պէրպէրի տախի էլինտէն եարալայըպ իքի բարմաղընը քէսմիշլէր տիր։

Պու արա բօլիս վէ ժանտարմալար հէթթիչտիքլէրինտէն, Լազլար՝ տէնիզ սահիլինէ տօղրու սավուշուպ քիմիսի տէնիզտէ ամըրլըպ եուզէրէք գիմիսի գայըգ վէ սանտալլարա պինէրէք ֆիրարտա պուլունմուշլար իսէ տէ, բօլիսլէր տախի էթթիչէրէք իչլէրինտէն պիրի մէճրուհ օլտըղը հալտէ կիւնիւ եագալամըշլար տըր։

Համամճը զատէ Հիւսէյին պէյ՝ օլտըղը եարալարտան միւթէէսսիր օլարագ վէֆաթ իթմիշ տիր։

Մէսմուաթա կէօրէ, մէրգում Լազլար՝ Գալաթայա կէչմէտէն էվվէլ Սըթամպօլտա Ուն Գաբանընտա տախի պիր չախսը գաթլ ու Թէլէֆ իթմիշլէր տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մաէլմէմնունիյէ ալտըղըմըզ խապէրէ կէօրէ, Բաղ. ժողովըն Զնճի Ատենապետի Նօրատունկեան Գաբրիէլ էֆ. պիր հաֆթատան պէրու մէմուրիյէթը միլլիյէի մէզգիւրէտէն իսթիֆա իթմիշ պուլընմագտա իսէ տէ, Բօղոս Սրբազան հագըէթլէրինին իպրամը մագրուհու իւզէրինէ իսթիֆասընը կէրի ալարագ մէմուրիյէթինէ տէվամ իթմէյէ պաշլամըշ տըր։

ՄԱՅՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸՆ

ԹԷՎԶԻԻ ՄԻՒՔԵԱՖԱԹ ՌԷՍՄԻ

Տիւնքի կիւն վուգու պուլան գիյնէթը մէզգիւրէնին Թօսիֆինի հավի աթիտէքի վարագա՝ մաթպուամըզա իրսալ օլընմըշ տըր։

Գում գաբուի Պէզճեան և Լուսաւորչեան երկսեռ վարժարանաց մրցանակաբաշխութեան հանդէսը մեծ շքով կատարուեցաւ երէկ ի Մայր Եկեղեցւոյ, ուր խռնուած էր երկսեռ շուրջ հազար անձանց ընտիր բազմութիւն մը, որք ամեն կողմէ խուռնեցած էին դիմել սոյն պարոյական հանդիսին, որոյ կը նախագահէր Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հայրն։

Ժամը վեցին սկսաւ հանդէսն, զոր բացաւ վարժարանաց Պատուարժան Հոգաբարձութիւնը իւր տեղեկագրով. ապա սկսաւ մրցանակաբաշխութիւնը որ չորունակ կրկնուեցաւ երկսեռ ուսանողաց կողմէ երգեալ ազգային և օտար երգերու գեղեցիկ ներդաշնակութեամբ, ինչպէս նաև արտասանեալ Հայ. Տաճկ. և Գաղղիարէն ընտիր ճառասացութեամբք, որք երկարատեւ ծափահարութեամբք կընդունուէին ներկայից կողմէ։

Ապա շրջանաւարտներէն ներկայ եղող տասն երկսեռ սանուց վկայականներ տրուեցան Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօր ձեռամբ։

Յորմէ վերջ Նորին Ամեն. Սրբազնութիւնը քաջալերական կարդաց սշտաերանք, և յորդորեց զծնողս և համայն ազգայինս ամենայն ճառանեամբ քաջալերել ուսման դատը, հասցնելու համար թէ՛ իրենց և թէ՛ ազգին և մարդկութեան օգտակար զաւակներ։

Ապա աղօթեց վասն բարօրութեան կենաց Օգոստափառ Ինքնակալին Թուրքիոյ, որ ամենայն դիւրութիւն շնորհած էր Հայ ազգին իւր զաւակները դաստիարակելու համար, և յիշեց զՊէզճեան Ամիրայն, որ նուիրական յարկեր պարգեւած էր ազգին և այլ բազմաթիւ բարեգործութեամբք յայտնուած էր զայն։

Ապա Նորին Սրբազնութիւնն իւր բարձր գոհունակութիւնն յայտնեց և քաջալերեց զՊատուարժան Թաղական խորհուրդն, խրախուսեց երկսեռ վարժարանաց զՊատուարժան Հոգաբարձութիւնն և դաստիարակներն և այլ պաշտօնեայները, որք խղճի մտօք և եռանդեամբ կատարած լինելով իւրեանց պարտականութիւնը յաջողած էին առաջնակարգ վարժարանաց կարգը դասել զՊէզճեան և Լուսաւորչեան երկսեռ վարժարաններն։

Ժամը ութուկէսին վերջանալով հանդէսն, ուրախ և գոհ մեկնեցան բոլոր հանդիսականք երախտագիտութիւն զգալով առ մրաջան աշխատողս վասն յառաջդիմութեան ազգային մանկտւոյն։

Մ. Խ......

14/26 յուլիս 1886
ի Գումգաբու

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՄԷՔԹԷՊԻՆԻՆ ՄԻՒՔԵԱՖԱԹ ՃԻՅՆԷԹԻ

Տիւնքի բազար կիւնիւ իսկիւտարտա վագը Պէրպէրեան մէքթէպինին սէնէվի Թէվզիի միւքեաֆաթ րէսմի՝ մէքթէպը մէզգիւր պաղչէսինտէ մուհթէշէմ պիր սուրէթտէ իճրա օլունուպ, Խորէնեան Ամեն. Տ. Մկրտիչ Սրբազան Հայրիկ, վէ Բաթրիգ Սրբազան հագըէթլէրի Թարաֆընտան Դիմաքսեան Գեր. Տ. Համբաձում Սրբազան վէ սաիր պագը րէհաբին վէ Երեսփոխանլար, վէ զիւքիւր ու իւնաս պիր խայլի էհալի հագըր պուլընմըշլար տըր։

Մէզգիւր պաղչէյէ պէօյիւք պիր Թէնթէ կէրիլմիշ օլուպ, Օսմանլը պայրագլարը վէ տէֆնէ տալլարը իլէ տօնատըլմըշ վէ սէտիր ալընտա «Աշխատութիւն — Յառաջադիմութիւն» եանի «Չալըշմագ վէ Թէրագգի իթմէք» իպարէլի պիր լէվհա Թաալիգ օլընմըշ իտի։

Սաաթ 6 պուչուգտա գիյնէթ՝ Խորէնեան Սրբազանըն Թահթը րիյասէթինտէ քիւշատ օլունուպ, միւէսսիս վէ միւտիրը մէքթէպ Պէրպէրեան Ռէթէոս էֆ. սէնէլիք րաբօրթօսընը գրաաթ իթմիշ, վէ խիթամընտա Թալէպէտէն պիրի՝ նամը հիւմայունը Շէհրիյարիյէ Թիւրքճէ պիր չիիր օգումըշ տըր։

Պունը միւթէաքըպ բիյանիստ Խօրասանճեան Ալէքսիս էֆ. բիյանօ իւզէրինտէ րէֆագաթ իթմէքտէ օլտըղը հալտէ, չակիրտան՝ Պէրպէրեան էֆ.նին էսէրի օլան պիր Նազմէյի Թէղաննի իթմիշլէր տիր։

Պատէհու միւխթէլիֆ չակիրտան՝ պագը կիւզէլ վէ էյլէնճէլի իպարէլէր վէ Նութգլար վէ շիիրլէր իրատ իթթիքտէն վէ եինէ բիյանօ իւզէրինտէ կիւզէլ պիր Նազմէ Թէրէննիւմ իտիլիթիքտէն սօնրա, պիրինճի Նէվ ալան չակիրտանա միւքեաֆաթ օլարագ քիթապլար Թէվզի օլընմըշ, վէ պունըն խիթամընտա չակիրտանտէն պիրի՝ կիւզէլ պիր իպարէ օգուտըղտան սօնրա, միւէսսիսէ չակիրտան Էրմէնիճէ, Ֆրանսըզճա, Ինկիլիզճէ, Րումճա, Արապի վէ Ֆարիսի մէզգալէլէր իրատ իթմիշլէր, վէ հուզզարըն ալգըշլարընա Նաիլ օլմուշլար տըր։

Պունը միւթէաքըպ պիր աղ բիյանօ չալընտըղտան սօնրա, իպթիտա Թէրթիպ իթմիշ օլան Թալէպէյէ Թէվզի օլընմըշ, վէ պունըն խիթամընտա պագը չակիրտան Թարաֆընտան էյնէ էսէր՝ միւխթէլիֆէտէ Նութգլար իրատ օլընմըշ վէ սամիին Թարաֆընտան էլ չըրբըլմալարլա ալգըշլանմըշ տըր։

Պատէհու Պէրպէրեան էֆ. իքմալը Թահսիլ իթմիշ օլան Թալէպէտէն Պօղոս Էսմէրեան, Արտաշէս Ֆէսլեան վէ Սուքիաս Էսմէրեան Նամ չակիրտան օլուպ, միւտիր էֆ. պունլարըն իւչիւնէ տէ շահատէթնամէլէր իլէ եէկլրէքլէր հէտիյէ իթմիշ, վէ պու սըրատա անլէրէ «էլ վէտաս» (ողջերթ) մագամընտա ղայէթ պէլիղ պիր Նութգ իրատ իտուպ, հուզզար Թարաֆընտան քէմալը շէվգ ու մէմնունիյէթլէ ալգըշլանմըշ տըր։

Նութգը մէզգիւրըն խիթամընտա Տէմիրճիպաշեան Եղիա էֆ. իրատը մէզգիւր իտէրէք կէճտ. վարժարան հագգընտա պագը իթիրազաթ տէրմիան իթմիշ տիր։ Քէզալիք Էրմէնիճէ աչինա պուլընան Տիմիթրիոս Ջոլաքեանէս էֆ. տախի Էրմէնիճէ կիւզէլ պիր Նութգ իրատ իթմիշ վէ էհալինին էլ չըրբըլմալարընա Նաիլ օլմուշ տըր։

Պատէհու Խորէնեան Սրբազան քէլամէ ալարագ իլէ մէարիֆ վէ սէնայինին ֆէվայիտ վէ մուհասսէնաթընը իպրազ իթմիշ, վէ Պէրպէրեան մէքթէպի իլէ անըն իճրայը Թանզիմ իտէն 3 չակիրտան հագգընտա տուվալար օգումըշ տըր։ Պունը միւթէաքըպ չակիրտան Թարաֆընտան պազը ժիմնասթիգ մանօվրալարը իճրա օլընտըղտան սօնրա, սաաթ 10 պուչուգտա գիյնէթ խիթամ պուլմըշ տըր։

ՄԱՔՐՈՒՀԵԱՆ ՄԷՔԹԷՊԻՆ

ԹԷՎԶԻԻ ՄԻՒՔԵԱՖԱԹ

Պէշիքթաշտա քեաին Մաքրուհեան նամ էրքէք վէ գըզ մէքթէպինին Թէվզիի միւքեաֆաթ րէսմի Պէշիքթաշ քիլիսէսինտէ մաթլաթան սուրէթտէ իճրա իտիլմիշ, վէ Լուսինեան Գէրաապատիւ Տէր Խորէն Սրբազան իլէ պագը րէհաբին, Հալաճեան Բարսեղ էֆէնտի, վէ Պէշիքթաշտա մէքթէպը իսթիտայիէ Համիտիյէ միւտիրի Շիւքրի պէյ վէ Ֆուատ պէյ վէ տիւքէր բէք չօգ զէվաթը միւթէհայյիզէ վէ 500իւ միւթէճավիզ էհալի հագըր պուլընմըշ տըր։

Րէսմը Թէվզիյէ սաաթ 6 պուչուգտա պէտ օլընուպ, 9 պուչուգտա գատար իմթիտատ իթմիշ, վէ պատէհու մէքթէպ տէրսլէրինէ կիտիչլի չակիրտանըն իճրա իթթիքլէրի ժիմնասթիգ Թալիմլէրի սէյր իտիլմիշ տիր։

Իպթիտայի րէսմտէ մէքթէպը մէզգիւր Հոգաբարձութիւնը ազասընտան Խաչատուրեան Մ. Գասամ էֆէնտի Թարաֆընտան պիր մուխթասար րաբօրթօ գրաաթ օլընըպ, սուրէթը իտարէ վէ Թէրագգիյաթը հագգընտա իյզահաթը քեամիլէ սէրտ իտիլմիշ, վէ պատէհու միւտիրը մէքթէպ Ցարութիւն Տէր Գալուստեան պէյ Թարաֆընտան Թալիմի Նութգ իրատ օլընարագ չէվգէթ մէմնուիյէթէ ալէյհի արզը չիւքրան օլընմըշ տըր։

Միւթէաքըպէն էրքէք վէ գըզ չակիրտանա քիթապ վէ սաիր հէտիյէլէր Թէվզի օլընըպ, չակիրտանտան 11—12 եաշընտա Արշակ Զօպանեան՝ էն զիյատէ միւքեաֆաթա Նաիլ օլմաղլա, հագըրվին Թարաֆընտան պիրատէֆաաթ էլ չըրբըլարագ ալգըշլանմըշ տըր։

Րէսմը միւքեաֆաթըն հինը իճրայընտա էվսաֆը ալիյէի հագըէթը Բատիշահիյէ միւթէզամմին օլուպ գայէթ կիւզէլ պէսթէլէնմիշ օլան պիր Նազմէ՝ իքի տէֆա էրքէք վէ գըզ Թալէպէ Թարաֆընտան Թէղաննի օլընմըշ, վէ պատէհու Գէր. Տ. Խորէն Սրբազան ճանիպինտէն էտիյէի մախսուսէ ճէնապը Բատիշահինին հայիր պիր նութգ իրատ վէ «Բատիշահըմ չօգ եաշա» տուաի վաճիպ իլ էտասը էրիմէլէթէն Թէքրար օլընարագ գիյնէթէ խիթամ վէրիլմիշ տիր։

—

Իզմիր միւթէսարըֆլըղընտան Պալեօղեան Մաթթէոս էֆէնտի հագգընտա ախիրէն մահալլի պագը բօլիս մէմուրինի Թարաֆընտան իճրա իտիլմիշ օլան պիր չօլպաշլըղա տաիր Իզմիրտէն պիր մէքթուպ ախզ իթմիշ իսէք տէ, մէզգիւր վագաայի միւթէճասիֆէյի էվվէլքի կիւնքի Նիւսախէմիզտէ Մուլինօտօն Նագլէն խաղըլմըշ օլտըղըմըզտան, մէզգիւր մէքթուպըն Նէչրինտէն սարֆը Նազար իթ'իչիք տիր։

Իշպու մէքթուպտա տախի, վագաայի մէզգիւրէյէ սէպէպ օլան ուչագըն էֆէնտիսի օլուպ մահալլի պէօյլէ մէմուրինինտէն պուլընան զաթըն՝ Պալեօղեան Մաթթէոս էֆէնտիյէ պու պապտա պէյանը Թէէսսուֆ վէ մաազէրէթ էյլէտիկի իշար գըլընմըշ տըր։

ՊԱԹՈՒՄ ԼԻՄԱՆԸ

Պաթում լիմանը հագգընտա չէհրը մէգքիւր մուխպիրիմիզին յուլիս 8 թարիխըյլէ մաթպուամըզա եազըլը միւհիմ պիր մէգդուպ տըր ·

Պաթում բօրթօֆրանգօսընըն (սէրպէսթ լիման) լաղվ օլընտըղընըն ջնճի կիւնիւնտէյիզ ·

Իրատէի իմբէրաթօրի միւճէպիճաթը մուճիպինճէ յուլիսին 5յինճի կիւնիւ , եանի տիւնքի կիւն , Պաթում լիմանը՝ սէրպէսթ լիման օլմագտան ֆարիղ օլուպ , Րուսիանըն տիկէր սէվահիլ չէհրլէրինէ իւմթիսալ իթմիշ տիր ·

Ցուններն 29ընճը կիւնիւ եըատէի մէգքիւր նէչըը օլընընճա , Պաթում Թիւճճարանը պէյնինտէ պէօյիւք պիր հէյէճան հուսուլէ կէլմիշ տիր · Բօրթօֆրանգօնըն լաղվը նէթիճէլէրի էյիճէ մալում օլմաղըղընտան , պիր թագըմ ադըր կէօմրիւքի մալլար Թիւճճարանը Պաթումը քեօմիւլէն թէրք իթմէյէ հազըրլըք կէօրմէյէ պաշլատըլար · Պիր թագըմը տախի բօրթօֆրանգօնըն լաղվընա գատար գալան պիր գաչ կիւն սէրպէսթիյէտէն իսթիֆատէ իթմէք իսթէյիպ , տէրագդապ Թրապիզօնա մալ ըսմարլատըլար , վէ հաթթա պունա տախի դանի օլմայըպ պիզզաթ վաբօրա պինիպ Թրապիզօնա կիթտիլէր · Թրապիզօն՝ Պաթումա էն եագըն էճնէպի չէհրի օլուպ , վէ հաթթա բօրթօֆրանգօնըն լաղվընա թային օլընան միւտտէթին խիթամընա տէկին Աւըսթրիա Լօյտ գումբանեասը բօսթա վաբօրը՝ Թրապիզօնա ուղրայըպ Պաթումա վարըր օլպպիլէճէկլէրինտէն, Թրապիզօն չէհ(ր)ի պու սըրատա պէըըճա պիր էհէմմիյէթ քէսպ իթմէյէ պաշլատը · Ֆագաթ էվվէլքի հաֆթա Լօյտ բօսթա վաբօրը՝ տօղրուճա Թրիէսթէտէն կէլմէքտէ օլտըղը վէ պու սէպէպլէ Պաթումա 8 կիւն գարանթինա պէքլէյէճէյի սէհէմլէ , գարանթինայը պէքլէմէմէք իչիւն Պաթում լիմանընա աւտէ օլան քեաֆֆէի համուլէսինի Թրապիզօնա տէօքիւպ կէրույէ ավտէթ իթմիշ օլտըղընտան , պու տէֆաքի բօսթա՝ վաբօրը մէգքիւրըն թէրք էյլէտիյի համուլէսինի տախի համիլ պուլընտըղընտան , Պաթումտա հէրքէզ պէօյիւք ատպըօղրէթլը մէգքիւր վաբօրա պէքլէմէքտէ պուլընտը ·

Նիհայէթ յուլիսին 3յիւնճի բէնճչէնպիհ կիւնի սաաթ 12տէ վաբօրը մէգքիւր վաբըլ օլուպ լիմանտա տէմիր աթտը · Բօրթօֆրանգօ խիթամընա տահա իքի կիւն գալմըշ օլտըղընտան , Լօյտ գումբանեասը վաբօրընըն սէրպէսթճէ մալ չըգարմասընա միւմանաաթ օլունմայաճաղը պէքլէնմէքտէ իտի · Հալ պու քի , վաբօր կէլիպ , համուլէսի տէֆթէրի գումբանեա Թարաֆընտան կէօմրիւք իտարէսինէ կէօնտէրիլտիքտէ , վաբօրըն Թրապիզօնտան եայլը էճնէպի մալ վէ պա խուսուս ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իտէրէք 1800 տէնկ տախի Թիւթիւն եիւքլէնմիշ պուլունտըղը իսթիխպար օլունտըղտա , տէրհալ քէյֆիյէթ մահալլի րուսումաթ միւտիրի Թարաֆընտան Բէթէրսպուրկա Թէլէկրաֆլա Թէպլիղ օլընըպ, ալընան էմրէ Թէվֆիգէն, Լօյտ վաբօրը՝ սէրպէսթճէ մալընի գումբանեայա Թեսլիմ իտէճէք եէրտէ , քեաֆֆէի մալընի տախի կէօմրիւյէ չըգարմըշ տըր ·

Պու վագաա տահա զիյատէ վէվէլէյի մուճիպ օլուպ, յուլիս 5յինտէն էվվէլ պէօյլէ պիր զաապա զիյատէսիյլէ Թէաճճիւպ օլընմագտա իտի · Ֆագաթ Րուսիանըն կէօմրիւք իտարէսի Թրապիզօն վէ Պաթում Թիւճճարլարընըն օյուն օյնապընա տիւչմէյիպ , պաչգա տիւրլիւ հարէքէթ իթմիշ օլտըղընտան , չիմտիքի հալտէ ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իթմէք իչիւն Թրապիզօնտան էվրօբա մալ գալտըրան Թաճիրլէր հալը մէյուսիյէթէ տիւչար օլմաղա եագըն պուլունմագտա տըրլար ·

Հալ պու քի բօրթօֆրանգօնըն լաղվընա տաիր գարարլարըն մէվգըի իճրայէ վագը իչիւն մալիյէ նէզարէթի րուսումաթ տաիրէսի իքինճի միւտիրի Ջապուղին՝ Պաթումտա պէքլէնմէքտէ օլտըղընտան , Թիւճճարան՝ պու իւմիտլէ գալմագտա օլտըլար ·

Մումաիլէյհ իքինճի միւտիր Ջապուղին տախի յուլիսին 4իւնճի կէճէսի պուրայա վասըլ օլմըշ տըր ·

Ցուլիսին 4իւնճի ճումաա կիւնիւ՝ Պաթում իչիւն էն պէօյիւք կիւնլէրտէն տիրիսի աատ իտիլմէյէ չայան տըր· չիւնքի օլ կիւնիւ Պաթում լիմանը հուրրիյէթինին սօն կիւնիւ օլուպ, էօյլէ պիր կիւն Պաթում իչիւն պիր տահա տօղմայաճագ իտի · Նիհայէթ օ սօն կիւն տախի բէրտէյի գաբատըպ, յուլիսին 5յինճի կիւնիւ սապահ սօգագլարա չըգան էհալի՝ իւք ագչամը միւրուտ իթմիշ օլան մումաիլէյհ իքինճի միւտիրին ուզուն պիր պէյաննամէսինի Պաթումըն տիվարլարընտա եաբըշմըշ կէօրտիւ ·

Մումաիլէյհ՝ պու իլանընտա Պաթում բօրթօֆրանգօսընըն յուլիս 5տէն իթիպարէն խիթամ պուլմըշ օլտըղընը պէյան, վէ իւգազը իմբէրաթօրինին սաիր գարարլարընը էհալիյէ իլան իտուպ, պու գարարլարա իսթինատէն հարէքէթ օլընմասընը էհալիյէ Թէնպիհ , վէ պու խուսուստա քիմին քի պիր իսթիտասը պուլունըր իսէ, իւճապը իճրասը իչիւն քէնտիսինէ միւրաճաաթ իթմէսինի Թավսիյէ էյլէմէքտէ իտի ·

Պունտան մաատա Պաթում րուսումաթ միւտիրի տախի քէնտի Թարաֆընտան Պաթում Թիւճճարանընա խիթապէն պիր պէյաննամէ նէչր իտուպ, պու պէյաննամէտէ յուլիսին 5յինտէն իթիպարէն բօրթօֆրանգօնըն լաղվը Թէքրար օլընտըղտան սօնըրա, օ կիւնէ գատար Պաթում լիմանընտա պուլընան էճնէպի մալլարը օգաաաաա 5է գատար իւղէրլէրինէ կէօմրիւք մէօհիւրի վազ օլընմագ իչիւն կէօմրիւք մէմուրլարընա Թագտիմ օլունմասընը, վէ միւտտէԹը մէզպուրէտէ իպրազ վէ Թէմհիր իտիլմէյէն մալլարըն գաչագ սայըլաճաղընը պէյան վէ իլան իթմէքտէ իտի · Իչպու պէյաննամէ՝ Պաթում մաղազալարընա կէօտիրիլիպ Թիւճճարլարա իմզա իթտիրիլմէքտէ տիր ·

Թիւճճարլար՝ տիւնտէն իթիպարէն կէօմրիւք իտարէսինէ արզուհալլար Թագտիմ իտուպ, մաղազատաքի մալլարընը Թէմհիր իտիրմէ գուրչունլար վուրուլմասընը իսթիտա իթմիշ օլտըղլարընտան, էլան Պաթում մաղազալարը՝ կէօմրիւք մէմուրլարըյլա տօլու օլուպ, պունլար էչեաի էճզաիյէտէն մաատա , հէր մալ՝ միւնասէպէթինէ կէօրէ կէօմրիւք մէօհիւ վէ գուրչունը վուրմագտա տըրլար ·

Էլան Պաթում Թիւճճարլարընը պէօյիւք պիր մէչգէլէ, եանի բօրթօֆրանգօ լաղվը իլանընտան չօգ էվվէլ Թէնպիհ իտիլիպ , հալա կէլմէմիշ օլան մալլարըն րէսմիրիգ իտխալինէ րուխսաթ վէրիլիպ վէրիլմէյէճէյի մէսէլէսի իչղալ իթմէքտէ տիր · Լօյտ վաբօրըլյա միւրուտ իտէն մալլարա կէլինճէ , իքինճի միւտիր՝ յունիս 27տէն էվվէլ սըբարըշ իտիլմիշ օլան էճնէպի մալլարըն աահտըյլնա Թէսլիմ իտիլմէսինէ րուխսաթ վէրմիշ օլուպ, Թրապիզօնտա սոնրատան ալընան մալլարա րէսմ վէրիլմէսի իգթիզա իթտիրինի պէյան իթմիշ իսէ տէ , պիլթթապի պունա գանի օլունամայըպ , Թիւճճարլար՝ էմվալը մէգքիւրէնին յուլիս 5է գատար Պաթում լիմանընտա պուլընմըշ օլմալարըյլա իւգազը իմբէրաԹօրի մուճիպինճէ րէսմտէն մուաֆ իտուլմէսի լազըմ կէլէճէյինի պէյան իթմէքտէ, մէվգըի միւրաճաաթտա պուլունմըշ իսէլէր, հէնուզ պիր ճէվապ իթէլմիշլէր տիր ·

Բօրթօֆրանգօնըն լաղվընտան գուսուր իտէն նէթայիճ իւղէրինէ տիկէր մէքթուպըմըզտա պահս իտէրիզ ·

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ ՊԻՒՏՃԷՍԻ

Մ · Գարավէլօֆըն Պուլկարիսթան Սօթրանիյէսինէ արզ էյլէտիկի պիր լայիհատան միւսթէպան օլտուղընա կէօրէ , Պուլկարիսթանըն վէրկի պագայասը 16 949 931 ֆրանգտա վէ էմլաք վէ բաթէնթա վէրկիլէրինին պագայասը 4 400 000 ֆրանգտա , վէ Շարգի Րումէլի վիլայէթի պագայասը 9 045 392 ֆրանգտա պալիղ օլուպ , 1886 սէնէի միլատիյէսինին յունիս իպթիտասընտա խազինէի էմարէթտէ 2,101 826 ֆրանգ մէվճուտ, վէ չիֆթլիքճաթըն միւպայաասը իչիւն էհալիյէ իգրազ օլունան մէպալիղ 800 000 , վէ Շարգի Րումէլի վիլայէթինտէ գըրաաթ սանտըգլարընա 1879 սէնէի միլատիյէսինտէ իգրազ օլունան մէպալիղ 239,269 , վէ Ֆիլիպէ տաիրէի պէլէտիյէսինէ իգրազ օլունան մէպալղ 222,148 , վէ Թըրնովա վէ Ռւէճուգ վէ Վիտին գըրաաթ սանտըգլարընա 1883 սէնէի միլատիյէսինտէ իգրազ օլունան մէպալիղ 50 500 , վէ 1881 սէնէսինտէ հէյէթը միւտիրան գարարը իլէ իգրազ օլունան մէպալիղ 760 640 , վէ «գապինէ բօլիթիգ» տաիրէսի իլէ Րուսճուգ գօնագընըն ինչասը իչիւն իգրազ օլունան մէպալիղ 133 680 ֆրանգտան իպարէթ , վէ Պուլկարիսթան միլլի պանգասընըն սէրմայէսի 6 165 341 ֆրանգտան միւրէթթէպ պուլունմագտա տըր ·

Եինէ լայիհայի մէգքիւրէ մէֆատընտան անլաշըլտըղընա կէօրէ , Շարգի Րումէլի վիլայէթինին Պանգայի Օսմանիյէ 127 175 լիրա 37 ղըրուշ , եանի 3 052 222 ֆրանգ , վէ եինէ վիլայէթը մէգքիւրէնին 1885 սէնէի միլատիյէսի սէպտեմպըր իպթիտասընտան 1886 մարտ իպթիտասընա գատար վէրկի պէտէլի օլարագ 92000 լիրա եանի 2 220 000 ֆըրանգ , վէ Րուսիայա 2 100,000 վէ մուհարէպէ էնասընտա նագլիյաթը ասքէրիյէտէն տօլայը Շարգի Րումէլի տէմիր եօլը իտարէսինտէ 1, 300,000 վէ Գրաւպ ֆապրիգասընա 814 361 վէ 1885 սէնէսինին լէվազիմաթը ասքէրիյէսի իչիւն 392 830 վէ միւհիմմաթը հարպիյէ միւպայաասը իչիւն 714,500 վէ Պուլկարիսթան վէ Շարգի Րումէլի էհալիսինտէն հարպ էնասընտա ալընան լէվազըմաթ իչիւն 10 027,139 ֆրանգ տէյնի վարտըր ·

ՇԱՐԳ ԳԼԻՒՊԻ

(Աւնեան ակոմբ)

Իզմիրտէ պիր Երմէնի գլիւպի Թէչքիլինէ չօգտան պէրու սայ իտիլմէքտէ օլուպ , մաէլմէմնունիյէ տէղըղըմըզ մալումաթա կէօրէ , պու սէնէ ապրիլ 2տէ պու մագսատ մէպնի Ալիքսանեան էֆէնտինին մուավաղաթ րիյասէթի Թահթընտա վէ էվվէլճէ իմզա վէրէն պազը ազալար հազըր օլտըղը հալտէ պիր իճթիմա իտուլմըշ , վէ պու իճթիմաատէ Գալեօզեան Լօզոֆէթ էֆ · Շարգ Գլիւպինին էսասը Թէչքիլինի , մագսատընը , հալ հազըրընը վէ էչխաս միւխթէլիֆէսինին միւպայաասը վէ սէնէլիք իւճրէթլէրինին ճէմ ու Թահսիլի լիւզումլարընը իցահ իթմիշ, վէ պու իցահաթը միւթէհագիպ Շարգ Գլիւպինին Թէէսսիսինի Թէսավվուր իտէն ճէմիյէթըն մէմուրիյէԹի խիթամ պուլմըշ օլտըղընը , վէ ճէմիյէթին ումուրը մալիյէսինի Թէսվիյէ իթմէք , գլիւպ իչիւն քիւչաա օլընաճագ գազինօնըն մէֆրուչաթընը Թէտարիք էյլէմէք , պիր նիզամնամէ գալէմէ ալմագ վէ Շարգ Գլիւպինին էհվալը քիւչատընը պիլթմային ազալարա իլան իթմէք իւզրէ պիր եէնի գօմիսիօն Թէչքիլ օլընմասընը Թէքլիֆ իլէ մէգալէսինէ խիթամ վէրմիշ տիր ·

Իճթիմաը մէգքիւրտէ մուվագգաթ մէճլիսը իտարէնին (Գործ. ժողով) իճրա էյլէտիկի մուամէլաթ Թագտիր ու Թահսին օլընարագ , հէյէթը մէգքիւրէ՝ մէմուրիյէթինտէ իպգա օլընմըշ տըր քի, ազասը պէրվէճհը աթի տիր ·

(Ատենապետ)
Կոստանդեան Աբէննակ էֆէնտի
(Ատենադպիր)
Սիմոնեան Մեսրոպ էֆէնտի
(Գանձապահ)
Գալեօզեան Լօզոֆէթ էֆէնտի
Լայեան Գրիգոր »
Թագթագեան Զարեհ »
Սպարթալեան Թագւոր »
Վարպետեան Խաչատուր »
Զաքրեան Կարապետ »
Կիւրիւնեան Կիւլպէնկ »
Տօք. Կոստանդեան Փօղոս »
Մարգարօֆ Սաւալան »

Գազինօնըն էչեա վէ քեաֆֆէի մալզէմէսի Թէտարիք օլընմագ վէ Շարգ Գլիւպինին մալիյէճէ հալի միւսաիտ օլըյը Թագտիրտէ Թէէտիյէ իտիլմէք իւզրէ աթիտէքի զէվաթը միւթէպէրրէ տախի 50չէր լիրա Օսմանի իսթիգրազ վէրմիշլէր տիր ·

Նշաեան Գրիգոր էֆէնտի
Թագթագեան Զարեհ »
Սպարթալեան Թագւոր »
Արապեան Կարապետ »
Կիւրիւնեան Կիւլպէնկ »
Գալեօզեան Մատթէոս »
Սպարթալեան Ցովհաննէս »
Գագըճեան Պիրատէրլէր »
Վարդապետեան Փօղոս »
Սուլթանեան Գէորգ »
(Միւթէվէֆֆա)

Շարգ գլիւպինին մէճլիսը իտարէսի՝ գըսաա պիր միւտտէթ զարֆընտա գազինօ սալօնընը պիր սուրէթը միւնասիպէ վէ մունթազամէտէ Թէֆրիշ ու Թէզյին իթմիշ տիր ·

Մէգքիւր գլիւպին ազասը՝ իպթիտատէ 50 իքէն , չիմտի 78է պալիղ օլմըշ տըր ·

Ցունիսին 1ինճի կիւնիւ Գլիւպին պիլճիւմլէ ազալարը ատը իճթիմա իտուպ , մուվագգաթ Ատենապետ Տօգթօր Կոստանդեան էֆ · իճթիմաը մէգքիւրըն մագսատընը իցահ իթմիշ, վէ Գալեօզեան Լօզոֆէթ էֆ · տախի գօմիթէնին իքի այլըգ մուամէլաթը իւզէրինէ մուխթասար պիր մուհասէպէ վէրմիշ վէ Գլիւպ իչիւն գալէմէ ալընան Նիզամնամէյի պիթԹագտիմ անըն ակհքեամընը իզահ էյլէմիշ տիր ·

Նիզամնամէյի մէգքիւր պիր սէնէլէ գատար գապիլը Թատիլ տէյիլ տիր · Գլիւպէ ազա գայտ օլընմագ իչիւն ազալլի 21 եաշընտա պուլընմալը տըր · Ազալըգ իքի սընըֆ օլուպ , պիրինճի սընըֆը՝ սէնէտէ 8 Օսմանլը լիրասը, վէ իքինճի սընըֆը 5 Օսմանլը լիրասը Թէէտիյէ իտէճէք տիր · Պէհէր ազա՝ պիր տէֆա իչիւն 2 ատէտ Օսմանլը լիրասը իւճրէթը տուխուլիյէ Թէէտիյէ էյլէյէճէք տիր· Շարգ Գլիւպինին 5 ազատէն միւրէթթէպ պիր մէճլիսը իտարէսի պուլընաճագ , վէ պու մէճլիս՝ Գլիւպին պիլճիւմլէ ումուր ու խուսուսաթընը րուիէթ ու Թէսվիյէ էյլէյէճէք տիր · Մէգքիւր Գլիւպին 9 քիչիտէն միւրէթթէպ պիր տէ մէճլիսը ինթիխապը պուլընաճագ , վէ պունըն մէմուրիյէթի՝ տուխուլէ արզու իտէն ազալարըն աճվալինի Թահգիգ իթմէքտէն , վէ րէյլէրին իւչտէ իքի գըսմը հէր քիմին լէհինտէ պուլունուր իսէ անը ազալըղա գապուլ էյլէմէքտէն իպարէթ օլաճագ տըր ·

Եէվմը ինթիխաբը մէգքիւրտէ րէյը խաֆի իլէ աթիտէքի զէվաթ՝ մէճլիսը իտարէյէ ազա ինթիխապ օլընմըշլար տըր ·

Նշաեան Գրիգոր էֆ · (Ատենապետ)
Վարպետեան Խ · էֆ · (Փոխ-Ատենապետ)
Գալեօզեան Լօզոֆէթ էֆ · (Գանձապահ)
Երամ Ցարութիւն էֆ ·
Տէրպէրեան Պետրոս »

Պու միւնասէպէթլէ կաղէթամըզ իզմիրտէքի եէնի Շարգ Գլիւպինին Թէէսսիսինի ան սամիմ իւլ գալպ Թէպրիք իտէր, վէ միլլէթին չան ու չէրէֆի վէ պիլ խասսա իզմիր միլլէթտաշլարըմըզըն ֆախր ու միւպահաթը իչիւն մէգքիւր Գլիւպ ազալարընըն Թէյատէրըլ Թէզայիւտ իթմէսինի Թէմէննի էյլէր ·

ՆՈՒԹԳ

Մէզպուրեան մէքթէպինին ճումաա կիւնի վուգու պուլան Թէվզիի միւքեաֆաթ րէսմինտէ Օրիօրդ Մաթիլտ Մէզպուրեանըն Թիւրքճէ իրատ իթտիկի մէգալէնին սուրէթի տիր ·

Րիւթպէթլու էֆէնտում հազրէթլէրի վէ հանըմլար էֆէնտիլէր ,

Մէքթէպը ֆէյզ մէքսէպիմիզ՝ եէտինճի Թէվզիի միւքեաֆաթ րէսմինի պու կիւնքի կիւնտէ քէմալը իֆթիխարլէ իճրա իտէյօր ·

Իչինտէ եաշամագտա պուլտուղումուզ չու վաթանը ազիզտէ մէքթէպ վէ մէտրէսէ կիպի Թէէսիսաթը ճէլիլէնին հիչ պիր զաման ֆըգտանը կէօրիւլմէմիշ իսէ տէ , վիւճուտը ալէմուլը հիմայէյիւլօըը՝ պու միւլք ու միլլէթ վէ վաթան ու տէվլէթ հագգընտա ձէնապը Բէրվէրտիկեարըն ինայէթը մախսուսէի միւննէթիմիզ սէվգիլիւ Բատիշահըմըզըն սայը մէարիֆ հասըրլարընտա Թէ՛եսիս գըլընմըշ օլան մէքթէպ-

---

(235)

ՍԻՄՈՆ ՎԷ ՄԱՐԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՑԻ
ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ
ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Սըրթընա քիւչիւք պիր քիւֆէ ալմըշ , քիւֆէնին իչինտէ իւչ ատէտ պօշ սէբէթ իլէ եէչիլ եաբրագլարա սարըլը իւչ գալըպ Թէրէ եաղը եէրլէշտիրմիշ իտի · Կալուպէ իլէ Սիմէն Գօրնիւ չիֆթլիքը եանաշմասը գըյաֆէթինէ կիրմիշլէր իտի · Մէրգումտն իւչ խաֆիյէլէր տախի Թամ Լարթիկ իլէ Վէրտիէնին կիթմէքտէ օլտըգլարը Բոր Ֆրէթէյլէ կիթմէքտէ իտիլէր · Պիր գաչ տէֆալար պէյան օլունտըղը միւոլլիւ , էմէ Ժուպէր ասլա մէէյուս օլմագ իտի · Լարթիկին իզինի պուլմագ իւզրէ եէմին իթմիշ օլտուղընտան , ավճը քեօբէյի կիպի հէր Թարաֆը տօլաշըր վէ մէրգումը արար տուրուր իտի · Գաչէն Բարիսին պիր քէօշէսինէ գօչար , վէ պաշէն տախի ճիվար քէօյլէրի տօլաշըր իտի · Ժօպէ իլէ Մարթէյի պիր Թարաֆա սալըըրըգ , քէնտի տէ Սիմէն վէ Կալուպէ իլէ տիկէր Թարաֆա կիտէր իտի · Մատամ Բօզիէ՝ էհլը խապասէթին նէ Թարաֆլարտա պուլընտըղլարընը պիլիր , վէ պունտան մաատա օ սըրալըգ պիր Թագըմ մէհհուլ իւլ ահվալ քէսանըն Բոր Ֆրէթէյլէ կիթմէքտէ օլտուգլարընը տա գալըթաաթն խապէր ալմըշ իտի · Լարթիկ՝ ճանիլէրին քիւպպար Թագըմընտան օլտուղընը , վէ էօյլէ ատի մահալլէրէ կիթմէյէճէյինի պիլտիյինտէն , մէրգումը օրատա պուլամայաճաղընա էմին իտի իսէ տէ , պէքի մայէԹինտէ գուլլանտըղը հէրիֆլէրտէն պիրիսինի բասթ կէթիրիր , պիր եօլ իլէ ադղընտան լաղըրտը ալմագլըղը իւմիտ իտէր իտի · Գաթար գալգաճաղը սըրատա , իւչիւ պիրտէն իւչիւնճի սընֆ վակօնլարտան պիրինէ կիրտիլէր · Պէրգ տագըգա զարֆընտա Բոր Ֆրէթէյ գարիյէսինէ վասըլ օլտուլար · Գարիյէի մէգքիւրէ Մարն ըըյնըն սահիլինտէ վագը օլուպ , էհալիսի իչտէն կիւճտէն չէքիլմիշ գէմաթտան իպարէթ իտի · Պիր Թագըմ էվլէր տախի իւչ այ , պիր այ , օն պէշ կիւն վէ պիր հաֆթա միւտտէթ իչիւն տէօշէնմիշ օլտուղը հալտէ քիրայա վէրիլիրլէր իտի · Գարիյէի մէգքիւրտէ պիր սընֆ էհալի տահա վար իտի քի , պունլարըն սարֆ իթմէքտէ օլտուգլարը ագչէյի նէ՛րէտէն ալտըգլարը անլաշըլմազ , վէ պիր Թագըմ ֆահիշէլէր պազար կիւնլէրի կէլիրլէր պու սընֆ էհալի իլէ կիւնլէրինի կէչիրիրլէր իտի· Գարիյէնին իլք խանէսի էօնիւնէ վասըլ օլտուգտա , Մատամ Բօզիէ տուրուպ արգատաշլարընա խիթապէն .

— Տօղըտան իտինիզ , իչթէ գարարըմըզ · Պէն եաղ սաթմաղա իւզրէ պիր գաչ եէրլէրի կէզէճէյիմ · սիզ կիտին չայըն քէնարընտաքի եօլուն իւզէրինտէ պէքլէյէնիզ · պէքլէյին · տիւքքեանճըլարա ասըլ Գապիւսօն տըր · պօշպօշ կէզմէր պիր հէրիֆ տիր · · · օնա իչիրին · լաքին սիզ քէնտինիզի ... կէօսթէրմէյին · · · էօյլէ պի · չու արալըգ պու Թարաֆ ... քի հէր սիզ սահիլ մաթլուպ վէրէպիլիր , չիւնքի քի հէրսինի Թանըր .

Կալուպէ .— Անլատըգ , տէմէք քի սէն կէլիրսին պիզի Գապիւսօնըն տիւքքեանընտա պուլաճագսըն ·

Բօզիէ .— Էվէթ , բասթ կէլէ կիտի պիրպիրիմիզէ Թէսատիւֆ իթմիշ կիպի օլմալը . պէն սիզի կէօրէյիմ քի օյունը եէրինէ կէթիրէյիմ · խուսուսըյլէ թէմբէլլէ սէնի ... իւզէրինէ կէտիյինի պիլմէլիսինիզ ·

Կալուպէ .— Սէն բաղաթլընա պագ · պիզ հէր ճիհէթլէ սաղ օլալըմ , տէմէք քի Թարաֆա պունլար տիկէր լազըմ տէյիլ —տէյիպ , ռէֆիգը ... տըր ·

Մատամ Բօզիէ գարիյէյի տօլաշմաղա պաշլայըպ , էվլէրէ , գահվէխանէլէրէ , տիւքքեանլարա , ... վէ ... հէր էվտէն եաղ սաթարագ ... ագչամ ... իտէր իտի ·

13

Լարթիկ իլէ Վէրտիէ տէմիր եօլունտան կիտէճէք իքէն , չայտան կէչէրէք կիտմիշ օլտըղլարընտան , Մատամ Բօզիէտէն խայլըճա կէրիտէ գալմըշլար իտի ·

Լարթիկ իլէ Վէրտիէնին Բոր Ֆրէթէյ գարիյէսինէ եագլաշտըգլարը սըրատա , Մատամ Բօզիէ հէր Թարաֆը տօլաշմըշ պիթիրմիշ իտի ·

Վէրտիէ սահիլէ պաղըլը օլան պիր սանտալ իլէ գայըղը կէօսթէրէրէք .— Իչթէ գայըղլար ·

Լարթիկ .— Գարչըտա տա պիր չարապճը վար · սէօյլէյէլիմ քի պիզի գարչըյա կէչիրսին ·

Վէրտիէ .— Հայըր պիր տէ պիրա իչէրիզ—տէյիպ , իքիսի պիրտէն մէյխանէյէ կիրտիլէր քի , Գապիւսօնըն տիւքքեանը իտի ·

Կալուպէ իլէ Սիմէն՝ տիւքքեանըն տիշարըսընտա պիր չարտագ ալթընտա օթուրմըշլար , վէ տիւքքեանճը տախի էլինտէ պիր գատէհ իլէ , պին եըլտըզ հիքեայէլէրտէն տէմ վուրմագտա իտի · Մէրգումըն՝ Գապիւսօնըն հիքեայէլէրինէ կիւլտիւքճէ վէ գատէհի Թաղէլէթտիքճէ , նէֆէս ալմագսըզըն սէօյլէմէքտէ իտի ·

Գապիւսօն՝ իքի եէնի միւչթէրիլէրին իչէրի կիրտիքլէրինի կէօրտիւ իսէ տէ , եէրինտէն գըմըլտանմայըպ .— Մատամ Գապիւսօն , եահո՛ւ , մատամ կէլսէ , պիրազ միւչթէրի պագըմսա՜նա—տէյու պաղըրըպ , եինէ սէօզինէ տէվամ իթտի · Կալուպէ իլէ Սիմէն , տիւքքեանճընըն մասալլարընտա ալմըշ օլտուգլարընտան , պաշլարընը պիր քէրրէ չէվիրտիլէր ամմա , տօղգաթ իթմէտիլէր ·

Մատամ Գապիւսօն եէնի կէլէն միւչթէրիլէրի եանընա կիտիպ , նէ իչէճէքլէրինի սորտըգտա .

Լարթիկ .— Պիրա կէթիր ·

Գարը .— Իչէրտէ՞ մի , եօգսա պաղչէտէ մի իչէճէքսինիզ ·

Լարթիկ .— Պաղչէտէ ·

Գարը .— Բէք ալա—տէյիպ , պիր գանաթա իլէ իքի գատէհ կէթիրտի , վէ մասանըն իւզէրինէ գօյտու ·

Կալուպէ իլէ Սիմէն , մէրգումունա ասլա տըգգաթ իթմէյիպ , սըրթլարընը տէօնմիշլէր իտի · անճագ պիր վագտանըն գուլգուլուսէ Կալուպէ օ սըրատաքի մէյգուլիյէթինին պէրթարաֆ իտիպ , եէրինի տէյիշտիրմէկէ գարար վէրտի ·

Վէրտիէ .— Գատէհինի պօշալթարագ .— Շու սէյրան պիրազ պահալըլարըմը ըսալլըչլըղընը սավուշտուրտու · եօլումըզը Թէպտիլ իթտիրմէլիյիզ մէճպուր օլաճաղըմ տըր ·

Վագըա Վէրտիէնին չու սէօզլէրինտէն հիչ պիր մանա իսթիխրաճ օլունամազ իտի իսէ տէ , սէսի Կալուպէնին գուլաղընա վասըլ օլտուղտա , պիր սիւրաթլէ տէօնիւպ մէրգումըն եիւզիւնէ պագտը ·

(Տէվ-ա)

ղը զիւքիւր վէ ինաաըն քէսրէթ վէ ինթիզամ վէ նէֆասէթի՛ հազզա քի՛ տասը սապըգանըն հիչ պիրինտէ միւշահէտէ օլունմամըշ տըր ։

Ցօղրուսու էօմըը ճիհանգատըլէրինին չէհրասը մէարիֆտէ գաթը մէրաճիլ իթմէսինէ մասրուֆ օլան Շէհրիյարը մէքեարիմաթըար էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին սայէի թէրագգըյաթվայէի Հիւմայունլարընտա քեաֆֆէի վիլայաթը Շահանէտէ վէ պա խուսուս միլլէթտաշլարըմըզըն քէսրէթլէ միւթէվաթթըն պուլունտուգլարը մէվգիտէ ատա ու հիսապէ կէլմէզ մէքթէպլէր քիւշատ իտիլտիյինի ՝ վէ կիւնտէն կիւնէ էնվաի իլմ վէ մաարիֆէթլէ զուլմէթը ճէհալէթին զաիլ օլմագտա պուլունտըղընը կէօրտիւքճէ, Ճէնապը Հագգա համտ ու սէնա, վէ ճիւմլէմիզին բէտէրը միւչֆիգի մազամընտա օլան Պատիշահը մէարիֆփէրվէրէ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին թէվամի էօմր ու չէվքէթը Հիւմայունլէրի իչիւն կէճէ վէ կիւնտիւզ տուա իթմէքտէն պիր ան կէրի տուրամայըզ ։

Հէման Ճէնապը Հագգ չէվքէթմէապ էֆէնտիմիզի տիւնեայը տուրտուգճա քէմալը թէնտուրիւսթի վէ աֆիյէթլէ պու միւլք ու միլլէթէ պաղըշլասըն ամին ։

∴

Ցէյէր Նուբէ

Մէզպուրեան մէքթէպին պու սէնէ իքմալը թահսիլ իթմիշ օլան 13 գըզ չակիրտանընտան Օրիորդ Բէրուզ Ս. Զիլինկիրեանըն մէքթէպը մէզքիւր թէվզիի միւքեաֆաթ ըէսմինտէ «կրօնք» (Մէզհէպ) սէրլէվհալը Էրմէնիճէ լիսան իւզրէ եզտըգը իթտիկի նութգը պէլիղըն սուրէթի տիր ։

ԿՐՕՆՔ

Ջմարդ իւր խանձարուրէն մինչ ի գերեզման և անդր քան զգերեզման եօկ վարող ճշմարտութեանց մէջ գերագոյն է կրօնի ճշմարտութիւնը, որոյ զօրութիւնն և յառաջխաղացութիւնն որքան քամահել ու ընկրկել զուն գործեցին, ի սկզբանէ անտի բարբարոսութիւնն իւր բոլոր պատմական խժդժութիւններովն, հեթանոսութիւնն իւր բոլոր դիցական զառածումներովն սակայն ումաթափ ու յուսահատ պարտեալ խոնարհեցան առաջի նորա, որ աստուածազօր աշխարհակալի մը նման իւր մարտիրոսաց ու նահատակաց լեգէոններովն, յաղթեց և դրաւեց ամեն ուրեք ։ Ոչ անապատք իւրենց աւազի ծովերովն, ոչ Ովկիանոսք իւրենց անդունդներովն, ոչ ապառաժք իրենց խարակներովն, ոչ լերինք իրենց չղթայներովն, ոչ կլիմայից դժընդակութիւնք, ոչ վայրերու հեռաւորութիւնք, ոչ նոր հորիզոնք, նորա մրրկոտն արշաւանաց ընդդէմ կալ զօրեցին ։ Խորհրդէն մինչեւ ի պալատ դրաւ իւր տիրական գահն և հովիւն ու արքայ առ հասարակ գլուխ կքեցին ։ Մարդկային հին և նոր իմաստութեան բոլոր դպրոցք ու գրութիւնք, ի նանիր մերթ ընդ մերթ ամբարիշտ ընդվզումներով եղջիւր ամբարձին նորա դէմ ։

Կրօնքն՝ իբրեւ յայտնեալ ճշմարտութիւն մարդկային բոլոր ճշմարտութիւններէն գեր ի վերոյ է, և պիտի լինի իսպառ ։ Սակայն ինչպէս մարդկային մտածողութեան կամ հասողութեան ենթարկուած ամեն առարկայ, մարդկային տկարութեան դրոշմ ունեցած է, նոյնպէս և կրօնքն այլ և այլ ժամանակաց և ժողովրդոց մէջ ունեցած է իւր լոյսերը ծաւալող անհաւասարիմ միջնորդներ, որոց պատճառաւ կարծես թէ այսօր երկրի վրայ որքան ժողովուրդ կայ այնքան կրօնք կայ ։

Կրօնական այս զանազանութիւնք որք այլ և այլ քստմնելի աղէտներով լի, տեսակ տեսակ պատմական անուններ առած են, և չինական պարիսպներով ազգերն յիրերաց զատած են, կրօնի ճշմարտութեան աղօտարար բիծ մնել չեն կարող սակաւին ։ Ինչպէս կրօնի ճշմարտութիւնն մարդկային բոլոր ճշմարտութեանց մէջ գերագոյնն է, նոյնպէս և նորա ուսումն բոլոր ուսմանց մէջ կարեւորագոյնն է ։ Կրօնքի բարիքն անհուն է, կրօնքով սկսած է մարդկային քաղաքակրթութիւնն, կրօնքն է որ տուաւ առաջին քերթողն, առաջին ճարտասանը, առաջին պատմաբանը և առաջին գեղարուեստագէտն ։ Նա էր որ զմարդ իւր վայրենութեան անձաւէն, անտառին խորէն բարձրացուց ի պալատ քաղաքացիութեան ։ Ո՛ր պատմագէտ քան զՄովսէս մեծ, հակերճ, ազդու է ։ Ո՛ր քնար քան զեբեմեան մարդկային աչաց ցայնժամ անծանօթ արցունքներն կրցած է կաթել իւր թելերէն ։ Ո՛ր տաւիղ քան զԴօրայն մարդկային մեծ չըրթանց անծանօթ այնքան հրափետուր հառաչանք հանած է ։ Ո՛ր դպրոց կրցած է արտադրել մարգարէից պատգամն լեզուն ։ Եսայի՝ պերճախօսութեան չանթ մ՚է որ կը գոռայ որոտընդոստ և կը փայլատակէ հրացայտ, և երբ յաւիտենից տղ ջամբին կամ ապագայի ժամանին մէջ կը նետէ իւր հանճարը որպէս ծովածաւալ հրդեհն իւր բոցեղէն փայլակներն գիշերոյն մէջ, մարդկային հանճարոյ անծանօթ ահաւոր մեծ մի մը սարսուռն կ՚պատէ, կ՚պաշարէ ընթերցողն, իւր բոլոր չանթերու կրակովն նորա մէջ փոխադրուելով կարծես փոքր մի եւս և ահա զերեզ բոցասպառ պիտի ծախէ ։ Կրօնքն էր որ ճարտարապետին կանգնել տուաւ առաջին տունն ի տաճար Աստուծոյ, Վրձինն՝ առաջին գոյնն ու գիծը կրօնի պատկերներուն նուիրեց ։ Իմաստասիրին գաղափարաց առաջին ջահը վառեց լուսաւորելու համար կրօնի խորհրդոց անդունդները ։ Ո՛ր ազգային քերթուածք ունին այն մտաթարմ վեհութիւնն, այն խորաթափանց ու բարձրաթռիչ իմաստ քան մեր հայրապետաց շարականներ որ կրօնի ներշնչմանց ծնունդք են ։

Մինչեւ դարու բարբարոսաց հեղեղն ո՛րքան այլափոխած պիտի լինէր մարդկային ազգին ճակատագիրն՝ եթէ կրօնքն իւր մէն մի վանքովն, եկեղեցիովն, մատուռովն, Աբբայովն, ուխտովն գալը անգամ մը թումբ ու պատուար չ՚կանգնէր նորա աւերածու արշաւանաց դէմ ։ Եւ ո՞չ ապաքէն մեր ազգային գեղեցիկ դպրութիւնք, մեր լեզուն, մեր գիրը, կ՚պարտինք կրօնքին, եկեղեցիներու խաչերն և այլ սրբազան սպասք և անօթք որքան օգնած են թռիչ տալու հայկական ճարտարագիտութեան, որով ցայսօր մնացած են Հայք հաչակաւոր ոսկերչութեան, արծաթագործութեան և ձեռարուեստի մէջ ։ Հին եկեղեցւոյ մը փլատակն որքան պայծառութեամբ կ՚ցուցնէ ազգային ճարտարապետական ճաշակի, հանճարին և ոճոյն կայծերը ։ Հայկական նկարչութիւնն իւր եկեղեցւոյ պատկերներուն հետ մնած է ։ Կրօնքն ոչ միայն իւր խորհուրդներովն, իւր ներշնչումներովն, իւր իտէալներովն, իւր գրականութեամբն, իւր հրաշքներովն, իւր պատգամներովն, իւր վարդապետութեամբն, իւր բարոյականովն ծաղկեցուցած է մեր գիտութիւնները, մեր արհեստները, ազնըւացուցած է մեր բարքը, մեր նկարագիրը, այլ և նա է որ անդրաշիրիմեան լաւագոյն կեանքի մը երջանիկ պատկերովն կ՚մխիթարէ զմեզ, մինչ օրօրոցէն մինչ ի գերեզման ։ Կը ծնինք և ահա կրօնքի պաշտօնեայն է որ կ՚կանգնի ի նար մեր խանձարուրի, կ՚ըինանք յանկողին՝ նա է որ աշխարհի բոլոր բժիշկներու դեղերէն աւելի կրժշկէ մեր հոգին, կ՚ջնենք ի գերեզման և ահա մեր դագաղին քով մեր չիրմին վրայ առաջին յուղարկաւորն և վերջին օրհնողն այն է ։

Ո՛վ պիտի կարէր մխիթարել գերեզմաններու վրայ թափուած արցունքն, եթէ կրօնքն գերեզմանին արհաւիրքին, արցունքներու ամպին, հառաչանաց ծուխին մէջէն չմատնանիշէր գերեզմանէն անդին սկսող նոր և չքնաղ տիեզերքը ։

Կրօնքն՝ մեր անյուսութեան արցունքը մտածիծաղ ժպիտ և մեր կորստեան խորխորատ գերեզմանները վերածնութեան խանձարուրի կը գոյափոխէ ։ Ո՛վ քահանայի մը աղօթքին մէջ չէ գտած իւր կորուսեալ սիրելին ։ Կրօնքն ոչ միայն երկիրըն երկնքին հետ և մեր հոգիներն Աստուծոյ հետ միացնող կապն է, այլ միանգամայն զմեզ մեր ազգին և զազգն մեզ հետ միացնող ոսկին է ։

Դարերէ ի վեր անվիխանութեան հովմին ու հողոյն դրուած ցիր ու ցան ազգ մը զոր բռնութեան գերանդին այնքան վայրագօրէն հնձած է, կացինն այնքան կտրատած նորա կողերն, բարբարոսութեան ծարաւն այնքան ծծած է նորա արիւն, որ եթէ անտառաց ծառերու, դաշտերու խոտոց, ծովի ու ալեաց չափ իսկ առատ լինէր, վաղուց հատած լմնցած էին ։ Այլ այսօր չնորհիւ իւր կրօնքին՝ իւր եկեղեցւոյ գիրկը, իւր վանքին մէջ իբրեւ Նոյեան տապանի մէջ փրկուած է այս դժբաղդութեան ջրհեղեղէն ։

Ազգային ճշմարտութիւն մ՚է աստ խոստովանիլ թէ՝ վարդապետք Հայ ազգը, և քահանայք Հայ ընտանիքը փրկած են ։ Քաղաքակիրթ մեծամեծ ազգերն՝ որ այսօր իրենց ազգային գոյութեան և միութեան իրաւունքը և պատիւը պաշտպանելու համար՝ այնքան հոկայ և սպառազէն միջոցներ ունին, ծովերը տորմիղներով, ցամաքը զօրքերով, գանձերը ոսկիներով, խորհրդարանները նախարարներով լի են, տակաւին կրօնի ոյժն իրենց ազգային միութեան և զօրութեան լրացուցիչ տարրըն կ՚դաւանին ։

Ո՛վ որ ազգասէր չէ, չկրնար կրօնասէր լինել ։ Ազգն ու կրօնքն ալ գիտութեան և կրթութեան պէտք ունին ։ Ով որ գիտուն և կրթեալ չէ, չկրնար ճշմարիտ կրօնասէր և ազգասէր լինել ։ Զի կրօնքն ալ գիտութիւն մ՚է, ագէտն ճշմարիտ հաւատացեալ մը չէ ոչ Աստուծոյ և ոչ մարդու առջեւ, այլ և նախատինք մ՚իսկ իբրեւ արարած սոյն արարչին, որ գերագոյն իմացականութիւն է, և տուած է իրեն միտք մը՝ որ զայն մշակէ, իւր ստեղծած սքանչելիքներն աւելի խորաքննի ուսումնասիրելով՝ աւելի խորին պատկառանօք կ՚յարգէ իւր հեղինակը ։

Ցաւեմ չնորհակալ եմ և երախտապարտ վարժարանիս տեսչութենէն, որ Ազգային կրօնքն ուրիշ գիտութեանց չափ և աւելի ուսոյց մեզ, Գիտակցութիւն մը՝ որ կրօնական խղճէ և խայթէ զուրկ է ։ Հոգի մը՝ որ հաւատոյ ներշնչումներէ ցամքած է ։ Սիրտ մը՝ որ երկիւղածութեան և բարեպաշտութեան զգացումներէ թափուր է, ազգութեան կողին վրայ բուսած բարի պտուղ չ՚բերող ծառ մ՚է ։

Բերուզ Ս. Զիլինկիրեան

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Թիրան խանէտանընտան վէ Ըսթալը ամիրէ պայէլէլէրինտէն Սէլիմ պէյէ ըիւթպէի միրը միրանի (բաչալըգ) թէվճիհ պույուրուլմըշ տըր ։

∴

Տրաճ միւթասարրըֆը Հաֆըզ բաշա հազրէթլէրինէ Զնճի ըիւթպէտէն Մէճիտի,

Խասսա օրտուի Հիւմայունընա մէնսուպ 4ինճի սիւվարի ֆըրգասընըն Զնճի սիւվարի գօմանտանը միրիլիվա Պէքիր բաշա թէպտիլէն 3ինճի ըիւթպէտէն Օսմանի Նիշանը իհսան պույուրուլմըշ տըր ։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

ՀՕՊԱՐԹ ԲԱՇԱՆԸՆ
ՃԷՆԱԶԷ ԱԼԱՅԸ

Էվվէլճէ եազըլտըղը վէճհլէ, միւթէվէֆֆա Հօպարթ բաշանըն ճէնազէ ալայը՝ էվվէլքի կիւն զայէթ մութանթան սուրէթտէ իճրա իտիլմիշ տիր ։

Շէօյլէ քի, էվվէլ մէզքիւրտէ սաաթ 6 պուչուգ րաատէլէրինտէ Պէյօղլունտա Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսի քիլիսէսինտէ լազըմ կէլէն մէրասիմը տինիյէ իճրա, ճէնազէնին իւզէրինտէ Օսմանլը սանճաղը վէ միւթէվէֆֆանըն իւնիֆօրմասը մուալլագ պուլունտըղը հալտէ, Ինկիլթէրրա վէլիահտը բրէնս տը կալ հազրէթլէրի թարաֆընտան մէմուրէն վէ վէքեալէթէն օրատա մէվճուտ պուլունան սէֆարէթ պիրինճի սըրքեաթիպ Մ. Ֆէն՝ միւշարէլէյհ վէլիահտը նամընա օլարագ չիչէքտէն պիր կըրլանտ վազ էյլէմիշ տիր ։

Պունը միւթէագըպ Ինկիլթէրրա սէֆարէթի մայէթ վաբօրընըն թայֆալարը՝ ճէնազէյի օմուզլարընա ալարագ, այինը մախսուս վէճհ իլէ եալըտըզը պիր էօլիւ արապասընա վազ իթտիքտէն սօնրա օրատան աֆպէսթէի իճթիրամ օլան պիր թապուր ասաքիրը Պահրիյէի Շահանէ մուզըգասը հիւզն էնկիզ պիր սուրէթտէ թէրէննիւմսազ օլտըղը հալտէ պայլ հարէքէթ էյլէմիշ տիր ։

Բրօկրամը մախսուս մուճիպինճէ, ճէնազէնին թա էօնիւնտէ Ալթընճը տաիրէի պէլէտիյէ սէր միւֆէթթիշի իլէ իքի սըրա օլարագ պէլէտիյէ չավուշլարը, վէ օնլարըն արգասը սըրաըլընտա ժանտարմա նէֆէրաթը, վէ տահա սօնրա ասաքիրը Պահրիյէի Շահանէ մուզըգասը, վէ պունլարտան սօնրա սիլահլարընը աչաղը տօղրու էյմիշ իքի սըրա Պահրիյէ թապուրը էֆրատը ճէնազէյի օրթալարընա ալըրգլարը, վէ Օսմանլը Պանգասը միւտիրի Մ. Ֆօսթըր իլէ սաիր իւչ զաթ՝ թապութըն գօրտօնլարընը թութմագտա օլտուգլարը հալտէ թէրէ պաշլըտան թրամվայ թարիգիյլէ Պարաքէօյէ տօղրու ինիլիւնմէկէ պաշլանմըշ տըր ։

Ճէնազէնին արգասընտա միւթէվէֆֆանըն էնէէնի օլուպ թէչրիֆաթը մամէմիլի իճրա իտէն գօնթ Պըլինկէմէյըր կիթմէքտէ օլտըղը կիպի, պու զաթըն արգասընտա տախի սէրեավէրը հազրէթը Շէհրիյարի Մէհմէտ բաշա հազրէթլէրի իլէ բրէնս տը կալ թարաֆընտան մէմուր օլան Մ. Ֆէն վէ պունլարտան սօնրա էքսէր իւմէրայի պահրիյէ իլէ խըտմէթը սալթանաթը Սէնիյէտէ պուլունան պաղը էճնէպի զապըթանը վէ տահա սօնրա Ինկիլիզ սէֆիրի Սըր Էտուարտ Թօրընթօն վէ Ինկիլթէրրա սէֆարէթի վէ գօնսօլոսխանէ մէմուրինի վէ Ինկիլիզ սէֆարէթի մայէթ վաբօրընըն թայֆալարը վէ քիւլլիյէթլի ճէօմաաթ կիթմէքտէ իտի ։

Միւթէվէֆֆա միւշարէլէյհին եավէրը հարպը պուլունան Պահրիյէ գայմագամլարընտան Ֆուատ պէյ իլէ տիկէր իքի զաթը՝ միւթէվէֆֆանըն զատիֆէտէն մամուլ 3 ատետ իւգիւնիւ մէզքիւր օլան նիշանլարընը թապութըն էօնիւնտէն կէօթիւրմէքտէ իտիլէր ։

Ալայ չու սուրէթլէ հարէքէթ իտուպ սաաթ 7 պուչուգ րատտէլէրինտէ լիման տաիրէսինէ մուվասէլէթ իթտիքտէ, ճէնազէ արապատան չըգարըլըպ Թէրսանէ չիթանալարընտան պիրինէ վազ օլունմըշ վէ էհալիտէն արզու իտէնլէր տախի իտարէի Մախսուսէնին պիր վաբօրընա րաքիպ օլուպ սաաթ 8տէ Հայտար բաշայա վասըլ օլմըշլար տըր ։

Օրատա էհիտտէն ալայ թէչքիլ իթտիքտէն սօնրա, ասաքիրը Պահրիյէ ճէնազէյի օմուզլարընա ալարագ վէ խինէ մուզըգա թէրէննիւմսազ օլարագ Ինկիլիզ մէզարլըղընա կէօթիւրմիւշ տիւր ։

Հայտար բաշատա ճէնազէնին միւրուրունէ պէքլէնմէքտէ օլան խալգ ու զատար քէսրէթլի իտի քի զապթընխանէ զատար օլան սէտիլէր վէ էօլլար էհալի իլէ տօլմուշ իտի ։

Նիհայէթ պու զալապալըգ արասընտան կէչիլիպ զապրիսթանա մուվասէլէթ օլընտըգտա, իյֆաըը լազըմ կէլէն սօն մէրասիմը տինիյէյի միւթէագըպ պիր պէօլիւք ասաքիրը Պահրիյէ թարաֆընտան 3էր քէրրէ զատրին իւզէրինէ սիլահ էնտախթը իլէ ալայա խիթամ վէրիլմիշ վէ սաաթ 10տա հէր էնէ վաբօրլար իլէ ավտէթ մուզըգա պուլունմըշ տըր ։

—

Կիրիտ ճէզիրէսինտէ վաքիլէքէ Էնօքիա գարիյէսի ահալիսինտէն պիր Խըրիսթիյան՝ մազթուլ պուլունուպ, գաթիլի օլտըղը չիւպհէ օլընան պիրի թէվգիֆ վէ հապս օլընմըշ իսէ տէ, քէօյլիւլէր պունա գանաաթ իթմէյիպ կէճէլէյին Պօյանա գարիյէսինէ կիտիպ գաթիլին եազըխանէսինի խարապ իթտիքտէն սօնրա աթէշ վէրմիշլէր տիր ։ Հարիգ՝ եազըխանէտէն զէյթին աղաճլարընա սիրայէթլէ 50 գատարը միւնթէրէգ օլմուշ տըր ։ 2 կիւն սօնրա Միտօ գարիյէսի խարիճինտէ 2 Խըրիսթիյան մաչէսի տահա պուլունմըշ տըր ։

Գաթվարխանէ գարիյէսինտէ 2 Միւսլիման իլէ 3 Խրիսթիյան աղըր սուրէթտէ եարալանմըշլար տըր ։ Էնտարխանէ գարիյէսինտէն 40 գատար քէօյլիւ՝ ախզը ինթիգամ նիյէթիյլէ Գաթվարխանէ քէօյլինէ հիւճիւմ իթմիշլէր իսէ տէ, բոլիս վէ ժանտարմալար քէնտիլէրինի մէն իթմիշլէր տիր ։ Կիրիտ ճէզիրէսինին սաիր մահալլէրինտէ տախի ճինայաթ վէ վուգուաթը սաիրէ գէսիք օլմամագտա իմիշ ։

—

Պէյօղլու՛ տա Եունանլը պիր գաթըն խանէսինտէ սիւտանըլըգ իտէն պիր Րուս գըզըրը՝ կէչէն ճումաա կիւնիւ Գատը քէօյիւնտէն աթէթլէ վաբօրտան չըգար իքէն, թաթմըյլըը պիր Րուս գարըը՝ մէզպուրէնին եանընա սօգուլըպ պիր լիրալըգ պիր քիւրէյի հավի ճըզտանընը սըրգաթ իթմիշ իսէ տէ, մէզպուրէ թարաֆընտան կէօրիւլիւպ տէրհալ տէրտէսթ վէ քիւրէ ազըընտան վէ ճըզտան իչ տօնունտան չըգարըլմըշ վէ ֆիստանը ալթընտան 7 ատէտ տէ ըուլագ քէչտիմալ զուհուր իթմիշ օլմագլա, պունլարըն տախի Գատըքէօյ տէնիզ համամընտան սըրգաթ իտիլմիշ օլմասը մէլհուզ իմիշ ։ Մէզպուրէ խըրսըզ գատընըն՝ թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ տըր ։

—

Զինտէ վագը Շանկայտան Էվրօբա կազէթալարընա իւլար օլընտըղընա կէօրէ, Մէֆու Նամ Զին Նազիրը վաբօրընտա զայէթ սուզիշլի պիր հալ վուգու պուլմըշ տըր ։

Պու վաբօր՝ Հան-Չէուլա Նազր իթմէք իւզրէ Ֆու-Չէուտան իքի պին սիլահ ասքէրի եուքլէթմիշ օլուպ, յունիսին 22ինճի կիւնիւ Շանկայա ուղրամըշ վէ էրթէսի կիւնիւ օրատան հարէքէթ իտուպ, Եանկ-Զէ-Քիանկ նէհրինտէն եօգարըյա տօղրու կիթմէյէ պաշլամըշ տըր ։

Վաբօրը մէզքիւր եօլճըլարը միյանընտա Նան-Քինկ վալիսինին եէկէնի տախի պուլընուպ, մումաիլէյհ՝ սէրվէթինին պիր գըսմընը տա պէրլէքտէ կէօթիւրմէքտէ օլտըղընտան, Զին-Քիանկտան պիր ազ էօթէյէ կէչիլտիքտէն սօնրա, զաթը մումաիլէյհտէն պէօյիւճէ պիր չէյ սըրգաթ օլընտըղը անլաշըլըպ իճրաի թահգիգաթա պաշլանմըշ, վէ 150 նէֆէր ասքէրին՝ վաբօրտա պուլընան էճնէպիլէրի գաթլ իլէ վաբօրը զապթ իթմէք վէ տէրուննինտէքի ագչէ իլէ պէրապէր ֆիրար էյլէմէք իւզրէ պիր ֆէսատ վէ իթթիֆագը խաֆի թէրթիպ իթտիքլէրի թէհազզուգ իթմիշ տիր ։ Վաբօր գօմանտանը՝ Նան-Քինկէ միւվասէլէթ իտիլինճէյէ գատար իթթիֆագը խաֆիտէն խապէրտար օլտըղընը պէլլի իթմէյիպ, լաքին Մէֆու վաբօրը՝ չէհրը մէզքիւր էօնիւնտէ տէմիր աթընճա, գօմանտանը մումաիլէյհ՝ իշի վալիյէ անլաթմըշ վէ վալի տախի պիր ժէնէրալ իլէ պէրապէր վաբօրա պիր միւֆրէզէ ասքէր կէօնտէրմիշ տիր ։ Պու թէրթիպաթտան սօնրա վաբօր հարէքէթ իտուպ, պիր ազ աչըլընճա, ժէնէրալ՝ իճրաի թահգիգաթ ու թէհարրիյաթա միպաշէրէթ իթմիշ, վէ ասքէրլէրին բէք չօղընը թէվգիֆ իթտիրմիշտիր ։ Պունլար հէր նէ գատար բիւրսիւյահ իտիլմիշլէր իսէ տէ, ասլա մուգավէմէթ կէօսթէրմէմիշլէր տիր ։ Մէրգումուն էրպապը ֆէսատըն սէրքէրտէլէրի թէվգիֆ օլունըր օլընմազ պիլա մուհաքէմէ անիտէ պաշլարը քէսիլիպ ճէսէտլէրի տէնիզէ աթըլմըշ տըր ։ Մէֆու գապըթանընըն ըիվայէթինէ կէօրէ, պազը նէֆէրաթ՝ էօյլէ պիր ճէզայա չարբըլմագ գօրգուսընտան նաչի քէնտի քէնտիլէրինէ պիլէ նէհրէ աթըլմըշ օլտուգլարընտան, անլէրըն՝ չօղը տախի Մավի նէհրին սէրիիւլ ճէրէյան սուլարը իչինտէ պատէի մէմաթը նուշ իթմիշլէր տիր ։

—

Պիթլիստէն եազըլան պիր մէքթուպա կէօրէ, վալի բաշա հազրէթլէրի պիր վագթտան պէրու Մուշա ազիմէթ իթմիշ տիր ։

Կէչէնտէ Պիթլիս չայը թուղեան իտուպ, պիր ճամի, 17 տիւքքեան, 6 քէօբրիւ վէ 2 գարիյէ խարապ օլմուշ տըր ։

Պիթլիստէ պիր տէլիգանլը՝ պիր չօճուղը պուչագլա 6 եէրինտէն եարալայըպ, մէճրուհ էօլմէք իւզրէ իմիշ ։

Մ. Ցիգուրանանընտա պիր Ալիթրօյալը՝ Էրզրում վիլայէթինտէ ալտըղը րուխսաթնամէ իլէ նէպաթաթը փէննիյէ թէհարրիսի զըմնընտա Պիթլիսէ միւվասէլէթ իթմիշ իսէ տէ, եօլտա սաիրգլէր էշեասընը զապթ իթմիշլէր տիր ։ Մումաիլէյհ՝ Վանա ազիմէթ էյլէմիշ տիր ։

—

Եուրտնէ վիլայէթի տախիլինտէ քէաին Բունար-Հիսար նահիյէսինէ թէլկրաֆ վէ բօսթա մէրքէզի քիւշատ օլընարագ մուխապէրաթա պէտ օլընտըղը, վէ պու մէրքէզտէ տահի վէ թէահհիւտլիւ բօսթա մէքթուպլարը գապուլ վէ թէսթի օլընաճաղը՝ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթինտէն իլան գըլընմըշ տըր ։

—

Իթալեա գրալը Թարաֆընտան մէճլիսը սըհհիյէ րէիսը սանիս Արիֆ պէյ հազրէթլէրինէ Գուրօ տ՚Իթալիա նիշանընըն Զնճի վէ սըհհիյէ միւֆէթթիշը ումումիսի տօգթօր Զօրթօլէթթի էֆէնտիյէ նիշանը մէզքիւրըն 3իւնճի ըիւթպէսի իթա գըլընմըշ տըր ։

—

Կէչէն կիւն Ցէրսանէտէ կէլէն Այտըն չըմէնտօֆէր միւտիրի Մ. Բիւրաքը՝ իզմիրտէն Այտընա գատար օլան չըմէնտօֆէր խաթթընըն զօնեայա կիտէն թարիգին օրթասընտա օլան Տէնիր նամ մէվգիյէ գատար թէմտիտի խուսուսընա միւսաատէ իսթիհսալ իթմէք մագսատիյլէ չէհրիմիզէ կէլմիշ տիր ։

—

Սէլանիքտէն յուլիս 8 թարիխլիյէ պէր վէճհը աթի եազըլմըշ տըր ։

«Սըրպիսթանտան մէմալիքը Շահանէյէ կէչիրիլէն էչեատան գըյմէթինէ կէօրէ 100տէ 8 ըէսմը կէօմրիւք ախզ ու իսթիֆա իտիլմէքտէ օլտըղը հալտէ, մէմալիքը Շահանէ մահսուլաթ վէ մամուլաթընտան Սըրպիսթանա իտխալ օլընան էչեատան Սըրպ մէմուրլարը թարաֆընտան բէք ֆահիշ ըէսմը կէօմրիւք ալընմագտա տըր քի, պու հալ՝ մէմալիքը Շահանէ էչեասընըն սիւրիւմիւնի քէսր իտէճէկի տէրքեարտըր ։

«Սըրպ կէօմրիւք մէմուրլարընըն պու հալը հուգուգու-իւլիւքիւանէլէրի մէրճիինէ նազարը տըգգաթ ու էհէմմիյէթէ ալընարագ, կէչէնտէ Րումանիայա իտիլէն մուգավէլէ միւխիլու Սըրպիսթանա տա օլ վէճհ իլէ մուգավէլէ օլընարագ էմրը թիճարէթին մուհաֆազա պույուրուլաճաղը տէրքեար տըր ։»

—

Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ ալաֆըյուլիսին 15ինտէ Մինօ տաասընտա Վիւրթէմպէրկ գըրալընը զիյարէթինի գապուլ իթմիշ տիր ։ Իմբէրաթօր հիյէօմ՝ գըրալը միւշարէլէյհէ պիր զիյաֆէթ վէրիպ, պունտա 50 գատար մէտաւիյն հազըր պուլընմըշ տըր ։

—

Զապթիյէ Նազըրը Քեամիլ պէյ հազրէթլէրի՝ տիւն Սադրազամ հազրէթլէրինին Նէզարէթ կիտէրէք պազը էվամիր ախզ էյլէմիշ տիր ։

—

Գարատաղ մասլահաթկիւզարը՝ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք մէսալիլը վագըֆիյէ վէ սաիրէ հազգընտա Խարիճիյէ Նազըրը բաշա հազրէթլէրի իլէ պիր խայլը միւտտէթ միւլագաթ իթմիշ տիր ։

—

Տախիլիյէ Նազըրը Միւնիր բաշա հազրէթլէրինին թահթը րիյասէթինտէ միւթէչէքքիլ օլան իսլահաթը մալիյէ գօմիսիօնը՝ էվվէլքի կիւն աղտը իճթիմա էյլէմիշ տիր ։

—

Զանագ Գալէտէ Զայ Աղզը վէ Գումգալէ վէ սաիր միւհիմ նօգթալարտա պիր միւտտէթտէն պէրու ինշա իտիլմէքտէ օլան իսթիհքեամաթը ճէտիտէնին՝ պիր գաչ կիւնէ գատար խիթամ պուլաճաղը խապէր ալընմըշ տըր ։

—

Ասիաի Վասաթիտէ իրան վէ Ռուսիա հուտուտունը թահտիտ իթմէք իւզրէ պիր խայլը զէմանտան պէրու իշթիղալ իթմէքտէ պուլընան գօմիսիօնըն իքմալը մէմուրիյէթ իթտիկինի իրան կազէթասը եազըյօր ։

Գօմիսիօնը մէզքիւրէ իրան հիւքիւմէթի թարաֆընտան մէմուր օլան էմիր Թումամ Ցիւլէյման խան՝ մայէթի իլէ պէրապէր ախիրէն թէհրանա մուվասէլէթ իթմէքլէ, հագուրը Շահիյէ չըգըպ մազհարը իլթիֆաթ օլմուշ վէ քէնտիսիլէ մայէթ մէմուրլարընա Շահ թարաֆընտան միւնասիպ հէտիյէլէր իթա գըլընմըշ տըր ։

—

Իսքէնտէրիյէտէ նէչր օլընան Ֆըտ՚Ալէքսանտրինին միւտիրի Տօքթօր Հայգալիս՝ պու քէրրէ Ցէրսանէթէ կէլմիշ տիր ։

ԳԱԼԱԹԱՅԱ
ԳՕՄԻՍԻՕՆ ԽԱՆԸՆ ԳԱՐՇԸՍԸՆՏԱ Ն. 9
Ղ. Փ. ՋՕԲՈՒՐԵԱՆ

Իչպու էֆրէնճի աղուստօս պիր (րումի թէմուզ 20)տէ Զարվաանէյի Ամիրէտէ ալէնէն քէշիտէ օլունաճագ Րումէլի Թիմուր եօլ բիյանգօսընըն 99ընճը գուրասը քէշիտէ օլունաճաղընտան, վէ պէօյիւք իքրամիյէ 600,000, 60,000 վէ սաիր մուխթէլիֆ էլ մըգտար ֆրանգլար խասըլէթ թաէճէք պիր ։ Թէքմիլ իքրամիյէյէ հագգը օլան պիր նումէրօ պէշ (5) գըսսամըլմագտա տըր, վէ Համպուրկ, Պըրունսվիգ վէ Սագսօն լօդըրը վէ հէր նէվի իքրամիյէլի իսթիգրազլար ախզութասը իլէ գազանըլմըշ նումէրօլարըն ճէտվէլլէրի մէվճուտ օլուպ, պիլմումյէնէ գազանըլմըշլարըն պէտէլլէրինին թէէտիյէսի վէ Թաֆսիլի մալիւմաթ ախզ իթմէք իսթէյէն զաթլար տօղրուտան տօղրույա Գալաթատա Գօմիսիօն խանըն գարշըսընտա Ղ. Փ. Զօրուրեան էֆէնտինին 9 նումէրօլու մաղազասընա թէշրիֆ պույուրմալարը իլան օլունուր ։

ԻԼԱՆ

Գալաթատա քէօբրիւ պաշընտա 53 նումէրօլու մաղազատա մուգիմ Գուլագսըզեան Մարգար էֆ. Թարաֆընտան վիւրուտ իտէն իլան տըր .

Գէչէն իքի այտա պիր քէշիտէսի մուգարրէր օլան Րումէլի Թիմուր եօլ Թահվիլաթ գուրասը իչպու 1886 սէնէսի ալաֆր. աղուստօսըն պիրինճի կիւնիւնտէ 99ընճը տէֆա օլարագ Զարվաանէյի Ամիրէտէ քէշիտէ գըլընաճագ 500 նումէրօյը հավի գուրա իքրամիյէլէրինին պիրինճիսի 600,000, իքինճիսի 60,000, գըրգ սէքիզ աատէտի մուխթէլիֆ օլարագ 140,000 վէ տէօրթ եիւզ էլլի աատէտի տախի 400էր ֆրանգտան եիւզ սէքսէն պին ֆրանգ գազանաճագլարընտան, մէզքիւր իքրամիյէլէրտէն եիւզի պիր ֆէտաքեարլըգլա Թէճրիւպէի Թալէհ պիրլէ հիսսէմէնտ օլմագ իւզրէ մէշհուր պանքէր Մ. Զարիֆի պանգասընըն Թահթը Թէէմինաթընտա օլան բրոմէս պիլէթլէրինտէն իքրամիյէնին Թէմամընա քէսպը խութինգագ իտէնլէրի ֆիյ 7½, նըսֆը 3, րուպը 3. վէ քէզա րուպ իքրամիյէյէ հագգը օլմագ իւզրէ 25 նումէրօյը հավի բրոմէս պիլէթի 37½ ղրուշ ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլունըր ։ Մէճճանէն վէրիլէն ճէտվէլ տէրունինտէ պուլընան նումէրօլարըն խարճը գապուլ օլունմագ. պազը քէսան Թարաֆընտան մուխթէլիֆ իմզալը իլէ ֆիրուխթ օլունմագտա օլան պիլէթլէրլէ սախթէ օլարագ վէրիլէն ճէտվէլլէրտէն Թէֆրիգի խուսուսընտա մաղազաի աճիզիտէն վէրիլէն ճէտվէլլէրին պալասընտա Մարգար Գուլագսըզ իմզալըլէրի մուհարրէր տիր ։ Իւթիսըզ իտիլէն պիլէթլէրին նումէրօսը ճէտվէլը մէզքիւր տէրունինտէ պուլընան նումէրօլարտան Թաթպիգի իգթիզա իտէր . Թաշրալարտան կէլէն սըբարըշլար պէտէլի կիւնին.ոէթէէտիյէ գըլընմագ իւզրէ եախօտ լէֆֆէն բօսթա բուլը իրսալինէ, սըբարըշլար սէրիան իճրա գըլընըր ։ Սաթըճըլարա պէհյէ վէրիլիր էլտիւէ մուխթէլիֆէտէն մէքթուպ գապուլ օլունըր . սալա մուայյէնէ օլունմամըշ օլան էսհամ Թահվիլաթ նումէրօլարը գուրանըն պիտայէթինտէն էն սօն քէշիտէսինէ տէկին մէճճանէն րույէթ օլունըր ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ
Լօնտրա 24 Յուլիս

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	101-3/16
Օսմ. էսհամը աչըլըը	14-3/4
» » գարանտը	14-13/16
» » Սէրի Ա	24-1/2
» » » Պ	15-3/4
» » » Ս	14-3/4
Օթօման 1871	72-3/4
Օսմանլը Պանգասը	10-3/8
Րուսիա իսթիգրազը	098-1/8
Մըսըր տուհ. մութահըդէ	71-7/8
» իմթիյազը	95-
Ցաիրա Սանիէ (Մըսըր)	71-1/4
Պօշնիա իսթիգրազը	93-1/2
Մա արիսթ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 24 Յուլիս

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	83-
» » 4½ %	110-87½
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլըը	15-
» » » գարանտը	15-
[illegible]	
Սէրի Պ.	-
» Ս.	14-90
Րումէլի շըմէնտիֆէրի	56-
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
Օսմ. Պանգասը	513-75
Գրէտի Լիօնէ	-
Գրէտի Ֆօնսիէ	1335-
Լիօն ագսիօնը	1185-
Սուէյիշ ագսիօնը	2002-50
Րուսիա 5 % 1877	101-3/4
Իթալիա էսհամը	099-40
Մըսըր Ֆօնտ. մութահըդէ	364 37½
Ն ունան 5 % 1879	297-50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-22

Վիէննա 24 Յուլիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	126-40
Րումէլի շըմէնտիֆէրի	17-80

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ումումիէ ագչ. գար.	18-19
Պու սաալահ աչըլըը	16-22
Մըսըր մութահըդէ. գար.	80-
Պու սաալահ աչըլըը	80-
Սէրի Ա.	24-20
» Պ.	15-20
» Ս.	16-22
Րումէլի շըմէնտիֆէրի	57-57½
Ագչէ Փարիզի	6-

Րէբօր	Ղրշ	-
Հիվալէսիզ	»	00-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	5-54
Օթոմանօլ պանգասը	5-
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	5-08
Թրամվայ	2-90

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան		Ղ. Բր.
Զէյյալ մէճիտիյէ ֆարգը		108-12
Մէթալիք	»	18-20
Պէշլիք	»	102-20
Ալթըլըգ	»	103-
Գայմէ		-
Ինկիլիզ լիրասը		110-20
Ֆրանսըզ ալթունը		87-30
Րուպ		90-25
Գրէմիս ալթունը		51-20
Գարղօն գայմէսի		9-25

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20)	լիք քեաղըտ		
50)	»	»	15-15
100)	»	»	
500)	»	»	
1000)	»	»	15-10
10000)	»	»	

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Էտիրնէ վիլայէթը ճէլիլէսի տախիլինտէ հէր հանկը մէվգիտա օլուր իսէ օլսուն պուլընաճագ վէ պուլունտուրուլաճագ օլան ասաքիրը Շահանէնին Էթտէն մաատասը օլան քեաֆֆէի էրզագընըն միւպայաասը մէվգըի միւնագասայա գօնուլտուղընտան, իթասընա Թալիպ օլան վէ շէրաիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օնլուրը ։

12 Թէմուզ 1886 3—1

Խազինէի Խասսաի Շահանէ
ճանիպը ալիսինտէն .

Հուպուպաթ անպարընտա ալընաճագ սամանըն Թէմուզը րումինին օն պէշինճի սալը կիւնիւ վէ չաիր վէ եուլաֆըն տախի օն ալթընճը չարշէնպիհ կիւնլէրի գարարը գաթիսի վէրիլէճէկկինտէն, Թալիպ օլանլարըն էյյամը մէզքիւրէտէ սաաթ ալթըտան Նիհայէթ տօգուզա գատար Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունըր ։

10 Թէմուզ 302 3—3

Խազինէի Խասսաի Շահանէ
ճանիպը ալիսինտէն

Էրզագ անպարընտա ալընաճագ Մախսուսիյէ Մըսըր բիրինճի իլէ գահվէնին միւնագասասընա պաշլանաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն բազար վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունըր ։

8 Թէմուզ 302 3—3

Շուրաի Պահրիյէ
ճանիպը ալիսինտէն

Ասաքիրը Պահրիյէի Շահանէ մուալլէնաթը իչին տէրտէսթը միւնագասա օլան պիր միլեօն իւչ եիւզ պին ճէտիտ գըյէ Ինկիլիզ բիրինճինին պէհէր ճէտիտ գըյէսի չէրաիթը մուգարրէրէսի վէճհլէ էլլի տէօրթ բարայա Թալիպի էօհտէսինտէ գալըպ, իչպու Թէմուզըն օն պէշինճի սալը կիւնիւ նէթիճէի գարար վէ միւնագասասը իճրա գըլընարագ, ֆէրտասը չարշէնպիհ կիւնի ագշամը սաաթ օնագատար եիւզտէ պէշէ պը բազըլմըշ օլտուղընտան, ֆիյաթը մէզպուրըն Թէնզիլի իլէ իթայա Թալիպ վար իսէ էյյամը մէզքիւրէտէ Շուրաի Պահրիյէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի, վէ անտէն սօնրա կէլէնլէրին Թէնզիլաթը գապուլ օլունմայաճաղը իլան օլունուր ։

12 Թէմուզ 302

Շուրաի Պահրիյէ
ճանիպը ալիսինտէն .

Ասաքիրը Պահրիյէի Շահանէնին պին իւչ եիւզ իքի սէնէսի մէլպուսաթը չիթարիյէսինէ սարֆ օլընմագ իւզրէ միւպայաասը իգթիզա իտէն օն իքի պին պէշ եիւզ մէթրօ ինճէ գապըլթան վէ եէթմիշ եէտի պին իքի եիւզ էլլի մէթրօ գալըն նէֆտրաթ շուհասը իլէ սաիր օն իքի գալէմ էշեանըն միւնագասասը իճրա գըլընաճաղընտան, իթայա Թալիպ օլանլարըն միւնագասատա պուլընմագ իւզրէ րումի Թէմուզըն օն պէշինճի սալը կիւնիւ Շուրաի Պահրիյէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

12 Թէմուզ 302

Տէրը Ալիյէտէ Ալաճա-Համամընտա Համիտիյէ խանը իթթիխաթինտէ քէօհնէճի Թիւճճարընտան Կարապետ Համամճեանըն իֆլասը հագգընտա լազըմ կէլէն մուամէլաթը գանունիյէ քեամիլէն իճրա օլունմըշ օլտուղընտան, միւֆլիսը մէրգում զիմմէթինտէ ալաճաղը խապաթ իթմիշ օլան ալաճագլըլարըն գանունը Թիճարէթին 211ինճի մատտէսի մուճիպինճէ միւֆլիսը մէրգում Թարաֆընտան Թէգլիֆ օլունաճագ գօնգօրտաթօնըն միւզաքէրէ վէ գարարլաշտըրըլմասը իչին իչպու 1886 սէնէսի Թէմուզըն 28ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 4տէ Իքինճի Մահքէմէի Թիճարէթէ կէլմէլէրի իլան օլունըր ։

12 Թէմուզ 302 3—1

Տէրտէսթը ինշա պուլընան էմթաայ ճէնէպիյէ կէօմրիւկիւ անթրբօսը իչին միւպայաասընա լիւզում կէօրիւնէն մալիմ էլ մըգտար աէմիր ճիվաթա վէ մըսմար գապան վէ բէրչին չիվիսինին ճէմիյէթը րուասումիյէն միւնագասայա իճրա Թէմուզըն 17ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկկինտէն, էշեաի մէզքիւրէնին իթասընը արզու իտէնլէր օլըրըը հալտէ, մըգտար վէ էնվաը իլէ շէրաիթինի էօյրէնիպ միւնագասայա կիրիշմէլէրի իչիւն եէվմը մէզքիւրդէ տէկին ճէմիյէթը մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր ։

12 Թէմուզ 302 5—1

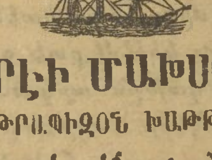

ԻՏԱՐԼԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ԹՐԱՊԻԶՕՆ ԽԱԹԹԸ
(Հաֆթատա պիր իճրա օլունան սէֆէր)

Զարշէնպիհ կիւնլէրի Տէրսաանէթէն հարէքէթ իտուպ, Էրէյլի, Սինօպ, Սամսուն, Ինէպէ, Օրտու, Թիրէպօլու, Թրապիզօն վէ Րիզէյէ ազիմէթ իտէր ։

ՊԱՐԹԸՆ ԽԱԹԹԸ
(Հաֆթատա պիր իճրա օլունան սէֆէր)

Բէնճշէնպիհ կիւնլէրի Տէրսաանէթէն հարէքէթ իտուպ, Էրէյլի, Պարթըն վէ Ամասրայա ուղրար ։

ԹԱՐԱՊԼՈՒՍԸ-ՂԱՐՊ ԽԱԹԹԸ
(15 կիւնտէ պիր իճրա օլունան սէֆէր)

(Հէր 15 կիւնտէ պիր) բազար էրթէսի կիւնլէրի Սթամպօլտան հարէքէթ իլէ, Կէլիպօլու, Զանագգալէ, Միտիլլի, Իզմիր, Սագըզ, Գանտիա, Րէթիմօ, Հանիա, Տէրնէ, Թարապլուսը-Ղարպ վէ Մալթայա ազիմէթ իտէր ։

ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷ (ԲԱՐԱՇԱՄ) ԽԱԹԹԸ
(15 կիւնտէ պիր իճրա օլունան սէֆէր)

(Հէր 15 կիւնտէ պիր) բազար էրթէսի կիւնլէրի Սթամպօլտան հարէքէթ իլէ, Կէլիպօլու, Զանագգալէ, Միտիլլի, Իզմիր, Սագըզ, Րատօս, Աթալիա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Թարապլուսը-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բօրսաիտ վէ Իսքէնտէրիյէյէ հարէքէթ իտէր ։

ՍԷԼԱՆԻՔ ԽԱԹԹԸ
(Հաֆթատա պիր իճրա օլունան սէֆէր)

Ճումաա կիւնլէրի Տէրսաանէթէն հարէքէթլէ, Կէլիպօլու, Զանագգալէ, (չօգ տէֆա Լէմնօս), Այնօրօզ վէ Սէլանիքէ կիտէր ։

ՄՈՒՍԹԱՆՃԱ ԽԱԹԹԸ

Հաֆթատա իւչ տէֆա Տէրսաանէթէն վէ Մուստանճաաան հարէքէթ իտուպ, Կէմլիք վէ Արմուտլըյա տախի ուղրար ։

Տէրսաանէթէն ճումաա, բազար վէ սալը կիւնլէրի հարէքէթ իտէր ։

ԻԶՄԻՏ ԽԱԹԹԸ

(Բազարտան մաատա) հէր կիւն Սթամպօլտան վէ Իզմիտտէն հարէքէթ իտէր, վէ Ցարըճա, Գարամուսալ, Եալըվա վէ Սէգպանճա տախի ուղրար ։

ՊԱՆՏԸՐՄԱ ԽԱԹԹԸ

Հաֆթատա իւչ տէֆա Տէրսաանէթէն վէ Պանտըրմատան հարէքէթ իտէր ։ Տէրսաանէթէն ճումաա էրթէսի, սալը վէ բէնճշէնպիհ կիւնլէրի ազիմէթ իտէր ։

ԽՐԷՏԻՎԻԱԼԷ ՎԱՓՕՐԼԱՐԸ
ԻՏԱՐԷՍԻ

ՊԷՀԷՐ ՀԱՖԹԱ ՕԼԱՐԱԳ ՏԷՐՍԱԱՆԷԹԷՆ ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷ ՊԷՑՆԻՆՏԷ ՍԻՒՐԱԹ ԲՕՍԹԱՍԸ 4½ ԿԻՒՆ ԶԱՐՖԸՆՏԱ

Նէֆթէօ գարթաշըն Թահթը գօմանտասընտա Ցօֆեյէ նամ վաբօր 1500 Թօնէլաթօ համուլէսինտէ վէ 450 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա յուլիսին 28ինճի չարշէնպիհ կիւնի էօյլէտէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ 4½տա Տէրսաանէթէն հարէքէթ իլէ ԶԱՆԱԳ-ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԷՅԷ օղրայարագ բազար էրթէսի սապահլայըն (4½ կիւնտէն) ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասէլէթ իտէճէք տիր ։

Էյնէ բօսթաի մէզքիւրէնին ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՏԷՆ հարէքէթ իտէն Պէյլէրին Շամ վաբօրլարընա ազթարմա օլունարագ ԲՕՐԹ-ՍԱԻՏ, ԵԱՖԱ, ՊԷՅՐՈՒԹ, ԹԱՐԱՊԼՈՒՍ, ԼԱԹԱՔԻԱ, ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆ վէ ՄԷՐՍԻՆ, վէ Պահրը Ահմէր իսքէլէլէրինէ եօլճու, մալ վէ էմանէթ գապուլ օլունաճագ տըր ։

Եօլճուլար վէ էմանէթ Թահմիլ իթմէք իսթէյէնլէր՝ Լիմոն-իսքէլէսինտէ Վալիտէ խանընտա վէ եախօտ Գալաթատա Վօյվօտա ճատտէսինտէ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆէնտի խանընտա քեաին գումբանեաի մէզքիւր խարէճէլէրինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի ։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ
ՖՐԱՆՍԸԶ
բօսթա վաբօրլարը
ՍԹԱՄՊՕԼ-ՄԱՐՍԻԼԻԱ

Հէր ճումաա էրթէսի Մարսիլեատան հարէքէթ վէ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի Սթամպօլա մուվասէլէթ իտէր ։ Հէր չարշէնպիհ Սթամպօլտան հարէքէթ վէ եինէ չարշէնպիհ կիւնլէրի Մարսիլեայա մուվասէլէթ իտէր ։ Պիր հաֆթա Զանագգալէ, Իզմիր վէ Շիրա վէ օ պիր հաֆթա Զանագգալէ, Բիրէ վէ Նաբօլի Թարիգլէրի իլէ հարէքէթ իտէր ։

Սուրիա վէ Իսքէնտէրիյէյէ կիտէն վաբօր իլէ իղտիրաթ պուլունըր ։

Մէսաժըրի Մարիթիմ վաբօրլարըյլա Ֆրանսա շըմէնտըֆէրլէրինին վագթը հարէքէթլէրի ճէքթարիկէրէ Թէեսուրիֆ իտէրլէր ։

Մարսիլեատա վէ Լիօնտա Թէվագգուֆ իտէպիլմէք իւզրէ Սթամպօլտան տօղրու Բարիզէ գատար Թէնզիլը ֆիյաթլը պիլէթլէր՝ 1ինճի մէվգի իչիւն 380, վէ 2նճի մէվգի իչիւն 274 ֆրանգ տըր ։

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ԲԱԹՈՒՄ

Մարսիլեատան կէլէն բօսթալար իլէ տօղրու սէֆէր ։

Հէր 15 կիւնտէ պիր տօղրուճա Պաթումա կիթմէք իւզրէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ այ թէթտէ մէճպուրի սուրէթտէ Թըրապիզօն, Քէրասօն, Սամսօն իսքէլէլէրինէ, վէ դայրը մէճպուրի սուրէթտէ Ինէպէ, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար, Սթամպօլա սալը սապահըտը մուվասէլէթ իտէր ։

ՕՏԷՍԱ

Մարսիլեատան վիւրուտ իտէն բօսթալար իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլունըր ։

Սալը կիւնլէրի ալաֆր. սաաթ 8տէ Օտէսայա միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր ։ Ճումաա էրթէսի ագշամը Օտէսատան հարէքէթ վէ բազար էրթէսի սապահը Սթամպօլա մուվասէլէթ էյլէր ։

ՍԷԼԱՆԻՔ

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումաա կիւնլէրի ագշամըն ալաֆր. սաաթ 4տէ Զանագգալէ, Տէտէ-Աղաճ, Լակօս, Գավալա վէ Սէլանիքէ միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, Սթամպօլա բազար կիւնիւ մուվասէլէթ էյլէր ։

ՎԱՌՆԱ

15 կիւնտէ պիր բազար էրթէսի կիւնիւ ալաֆր. ագշամըն սաաթ 4ինտէ Վառնա, Քէօսթէնճէ, Սուլինա, Գալաս վէ Իպրաիլէ միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր ։ Սթամպօլա սալը կիւնիւ մուվասէլէթ էյլէր ։

* *

Պահրը Սէֆիտտէքի տիկէր սէֆէրլէր վէ Պրազիլիա, Բլաթա վէ Ինտօ-Չին սէֆէրլէրի հագգընտա վէ սաիր հէր նէվի մալիւմաթ իսթիհսալի իչիւն Գալաթատա Քիրէճ գաբուսընտա պէօյիւք աճէնթայա միւրաճաաթ օլընա ։

ԵՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Էվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսի մահլիւլաթ չիւպէօրինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան աթիւզզիքր մահլիւլաթըն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան ճինճի հաֆթասը օլան իչպու 1302 սէնէսի Թէմուզըն 7նճի կիւնինտէն իթիպարէն 1 հաֆթա զարֆընտա Թալիպ օլանլարըն գըյմէթը մուխամմէնէսինին էօշրինէ միւսաւի Թէէմին աքչէսիյէ պէրապէր իտարէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէկի ճնճի տէֆա օլարագ իլան օլունըր ։

. . 5 . . 7500 . (1)— Պապը Ճաֆէրիտէ Րիւսթէմ բաշա մահալլէսինտէ Բաբուգ օղլու խանը սօֆաղընտա Էվգաֆ կէտիքեաթընտան կէտիկի Ճըղալզատէ Րիւսթէմ բաշա վագֆընտան միւլքի օլմագ իւզրէ Թէրպիէն 22 պուշուգ մէթրօ արսատա շէհրի 70 ղրշ. քիրասը ախչապ պիր պապ գահվէ տիւքքեանընըն նըսֆ հիսսէսիյլէ միւլքինին 60 աղչէտէն 25 աղչէսի ։ Միւնտարիճ Էմին աղա ։

. . 9 . . 1500 . — Գասըմ բաշատա Հաճի Ֆէրհատ մահալլէսինտէ չըգմազ Զէյմէ սօգաղընտա Հաճի Ֆէրհատ մահալլէսի ավարըզը վագֆընտան Թէրպիէն 125 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ արսասը ։ Խօրիւճի Ահմէտ էֆէնտի ։

. . 62 . . 2000 .— Թավուգ բազարընտա Մօլլա Ալի էլ Ֆէնարի մահալլէսինտէ Վէզիր խանը տէրունինտէ ալթ գաթտա Քէօբրիւլիւ Մէհմէտ բաշա վագֆընտան Թէրպիէն 45 մէթրօ արսատա շէհրի 60ղրշ. քիրայա միւթէհամմիլ քեարկիր պիր պապ նըզըֆնը օտասընըն 6 հըսսէտէն պիր հիսսէսի ։ Խօրիւճի Ահմէտ էֆէնտի ։

. . 1 ճէտիտ 197 ատիգ . . 1500 .— Իսքիւտարտա Գարա Ցավուտ բաշա մահալլէսինտէ Համամ սօգաղընտա սէնէվի 95 ղրշ. քիրասը ճէտիտ Եագուպ աղա վէ Բօբեագ Եուսուֆ աղա վէ Հաֆըզ Սիւլէյման էֆ. վագֆըլարընտան օլան պիր գըթա պօսթան միւլքինին մահալլէ ։ Հաճի Օսման էֆէնտի ։

. . 5 . . 3000 .— Ֆաթիհտէ Գումբուլը Մէսճիտ մահալլէսինտէ Պազարգատէ սօգաղընտա Գայմագ Մուսթաֆա բաշա վագֆընտան պիր գույույը միւշթէմիլ Թէրպիէն 152 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ արսասը ։ Ահմէտ էֆ.

. . 11 . . 215 .— Շահզատէ պաշընտա Գալէնտէրխանէ մահալլէսինտէ Պօզտօղան Քէմէրի ճատտէսինտէ Թախմինէն 22 մէթրօ պիր գըթա սէպզէվաթ ճըքեանը արսասը տէրունինտէ միւսթէգարր Էվգաֆ կէտիքեաթընտան կէտիկինին 14 սէհմ իթիպարը իլէ պիր սէհիմ հիսսէսի ։ Ահմէտ էֆէնտի ։

. . 14 . . 500 . — Էյրի գաբուտա Ֆէթհի Չէլէպի մահալլէսինտէ Թօգմագ Թէբէ ճատտէսինտէ Գալէնտէր Մէհմէտ աղա վագֆընտան տէրունինտէ պիր գույույը միւշթէմիլ Թէրպիէն 266 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ արսասը ։ Ահմէտ էֆ.

. . 4 . . 2500 . — Էյյուպտէ Սէրվի մահալլէսինտէ Վէզիր Թէքքէսի սօգաղընտա Ագիզէ խաթուն վագֆընտան Թէրպիէն 38 մէթրօ արսատա 2 օտա վէ պիր սօֆա վէ պիր գույու վէ 60 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ շէհրի 20 ղրշ. քիրասը ախչապ վէ միւֆրէզ պիր պապ մէնզիլ ։ Ահմէտ էֆէնտի ։

. . 5 . . 1000 .— Եէտի գուլէ խարիճինտէ Պագալ սօգաղընտա Այազմաի քէպիր վէ Հորէմէյն կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 252 մէթրօ արսատա ֆէվգինտէ 2 օտա վէ պիր սօֆայը միւշթէմիլ վէ շէհրի 60 ղրշ. քիրասը մուգատաամա մամիւնէ էլէճէմ պիր պապ ախըրըն պիւթիւնիւ ։

. . 72 . . 1000 . — Սարաճխանէ գուրպինտէ Ցիւլէքզատէ մահալլէսինտէ Սարաճխանէ ճատտէսինտէ Այազմաի քէպիր վագֆընտան շէհրի 6 ղրշ. քիրասը պիր պապ սարաճխանէ տիւքքեանը միւլքինին րուպ հիսսէսի մահլիւլտէն տիկէր 3 րուպ հիսսէսի հիսսէի մահլիւլէ իլէ պէրապէր ֆիրուխթ օլունաճագը ։ Էմին աղա ։

. 8 վէ 10 . . 55000 . — Շահզատէ պաշընտա Գալէնտէրխանէ մահալլէսինտէ Թօբրագ վէ Ճաճէ չէշմէի սօգաղընտա Թէրպիէն 266 մէթրօ արսատա օն օտա 2 սօֆա 3 գույու վէ 760 մէթրօ պաղչէ վէ նըսֆ մասուրա մախէզիզի միւշթէմիլ ախչապ վէ խարապ պիր պապ մէնզիլ վէ մէնզիլէ մէզքիւրտէն գուլլանըլըր Ճաճէ չէշմէսի սօգաղընտա տիկէր պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի ։ Հաճի Ահմէտ էֆէնտի ։

. . 5 . . 20000 .— Գալաթատա Ճամիի ճէտիտ մահալլէսինտէ Գուրշունլը խան տէրունինտէ իւսթ գաթտա Ճըղալզատէ Րիւսթէմ բաշա վագֆընտան Թէրպիէն 60 մէթրօ արսատա մէստուտ պիր պապ քեարկիր օտանըն պիւթիւնի ։ Հաճի Ահմէտ էֆէնտի ։

. . 125 . . 30000 .— Գարանըը տագիզտէ Հըզըր պէյ մահալլէսինտէ Գարանըը սագիզ ճատտէսինտէ կէշէնքէնճի վէ Համճէ Չէտտան խաթուն վագֆընտան Թէրպիէն 333 մէթրօ արսատա պիր օտա վէ սօֆա վէ պիր գույույը միւշթէմիլ վէ շէհրի 250 ղրշ. քիրասը միւթէհամմիլ պիր պապ արպաճը տիւքքեանընըն 3 րուպ հիսսէսի ։ Հաճի Ահմէտ էֆ.

. . 14 . . 2500 .— Գալաթա Թօփանէ Ալի մահալլէսինտէ Թիմուրճը Սալիհ աղա վագֆընտան Թէրպիէն 80 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ արսասը ։ Էմին աղա ։

. . 31, 33, 35 . . 20000 . — Գալաթատա Շէհիտ Մէհմէտ բաշա մահալլէսինտէ Գալաֆաթ մէյտանը Եէլքէնճիլէր ճատտէսինտէ Էվգաֆ կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա ֆէվգինտէ 6 օտայը միւշթէմիլ շէհրի 200 ղրշ. քիրասը ախչապ միւլք կէտիք պիր պապ պէրպէր վէ Թահթընտա պիլա նումէրօ վէ պիլա կէտիք մաղազա վէ եինէ Թահթընտա մուգատտէմա 3 էյլէմ 2 պապ մաղազա միւլքլէրինին պիւթիւնի ։ Հաճի Ահմէտ էֆէնտի ։

. . 120, 122, 124 . . 100000 .— Ճիպալիտէ Սիֆրիգօ մահալլէսինտէ Ֆէնէր ճատտէսինտէ ալթը պապը վէ Սուլթան քէթխիւտասը Ապտի աղա վագֆընտան Թէրպիէն 304 մէթրօ արսատա 6 օտա վէ 2 սօֆա վէ պիր գույու վէ 380 մէթրօ պաղչէ վէ պիր մէյխանէյի միւշթէմիլ վէ սէնէվի 8000 ղրշ. քիրասը 2 պապ մէնզիլ վէ պիր պապ մէյխանէ վէ մէյխանէտէն գուլլանըլըր պաղչէնին պիւթիւնի ։

(1) Ճիւմլէլէրին պաշլարընտա իլք հիզատա պուլունան րագգամլար՝ մահլիւլաթըն նումէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատաքիլէր՝ գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր ։

ՑՕՖԹՕՐ Մ. ՑԻՆԱՆՃԱՆ

Ցօֆթօրը մումայիլէյհ՝ պու քէրրէ քէնտի իգամէթկեահընը Սթամպօլտա Պապը բաշա եօգուշընտա 16 նումէրօլը խանէյէ նագլ իթմիշ օլմագլա, բէնճշէնպիհ կիւնլէրի էօյլէտէն սօնրա ազգամա գատար Փուգարա խասթէկեանը մէճճանէն Թէտավի էյլէյէճէկի կիպի, տիկէր կիւնլէրտէ տախի քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէնլէր՝ Թալիպը մումայիլէյհի խանէի մէզքիւրտէ պուլաճագլարը իլան օլունըր ։

ՇԷՎՐԻԷՆԻՆ ԳՕԳՈՒՍԱՅԼ ՊԱԼԸՔ ԵԱՂԸ

HUILE DE FOIE DE MORUE DÉSINFECTÉE

de CHEVRIER

Մ. Շէվրիէ՝ Բարիզին պիրինճի սընըֆ էճզաճըլարընտան օլուպ, Լէժիօն տ'Օնէօր Նիշանընըն շէվալիէյի, Մէճիտիյէ Նիշանընըն 4ինճի, վէ Իզապէլլա Գաթօլիք Նիշանընըն գօմանտէօրլիք րիւթպէլէրինի հաիզ տիր ։

ՊԷՅԱԶ ՎԷ ԷՍՄԷՐ

Մ. Շէվրիէ՝ պալըգ եաղընը գաթրան իլէ Թէմիզլէյէրէք, մէզքիւր եաղը կիւզէլ պիր գօգու վէ լէզզէթ վէրմիշ տիր ։

Պու Թէրքիպը ճէտիտին սահիպի միւտալէա վէ իթթիխար տիւլըմասը կիպի պէօյիւք միւքեաֆաթլարա նաիլ օլմըշ տըր ։

Ցիւնքեանըն հէր Թարաֆընտա պուլունան հէքիմլէր՝ մէզքիւր պալըգ եաղընը տիկէր պալըգ եաղլարընըն ճիւմլէսինէ Թէրճիհ իտէրլէր ։

ՋԷԼԻՔԼԻ

Մ. Շէվրիէ՝ Ժօտ-ու տը ֆէր ի պիր պալըգ եաղը իմալ իտէրէք, քէնտի Թէրթիպինի էքմալ էյլէմիշ տիր ։ Մէզքիւր պալըգ եաղը՝ իչպու իլավէյէ րաղմէն, գոլայլըգլա համզ օլունըր, վէ սալա գայըրը վէրմէզ ։ Պինաէն ալէյհ մէզքիւր պալըգ եաղը՝ տիկէր պիլճիւմլէ չէլիքլի պալըգ եաղլարընա Թաֆզիլ օլուպ, վէրէմ, պրօնշիթ, քէմիք խաստալըգլարը, վէ ազօրրիթ իլլէթլէրի իչիւն գուլլանըլըր վէ մուհասսէնաթը ազիմէսի կէօրիւլիւր ։ Պու եաղ պիլխասսա հէր թարաֆ միզաճ օլանլարա եարար ։

ԿԵԱՆՔ, ԱՃՈՒՄՆ և ԳԵՂ ՄԱԶԵՐՈՒ ։

ՄԻՐՕԲ

ՄԱԶԵՐՈՒ ՄԻԱԿ ՀԱՏԻԿ ՆՈՐՈԳԻՉ

Ինչպէս իրենց առջի Թարմ գոյնին կը դարձնէ ճերմըկած կամ գունաթափ մազերը. Կը դադրեցունէ անոնց Թափելը. Կը մաքրէ գլուխը, կը վերջացունէ Թեփը, ու մազերուն նոր կեանք, աճում, փայլ ու գեղեցկութիւն կուտայ ։

Կը վաճառուի երկու չափով՝ մեծ շիշերու մէջ ։

Գլխաւոր մԹերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եօրք ։

Պէյօղլունտա Ցօղրու եօլտա Գանտիւք պիրատէրլէրին Ինկիլիզ էճզախանէսի իլէ Եիւքսէք գալտըրըմտա Մ. Գոբուլանըն Ինկիլիզ մաղազասընտա վէ Պէյօղլունտա Ցօղրու եօլտա Մ. Իպէրտոր Լա Գանտէլլանըն Ինկիլիզ մաղազասընտա պուլունուր ։